

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklaba

İlâveli 24 sayfa

Bazı eski D.P.'liler harekete geçti. — Gazeteler —

İnönü — Merak etme Demirel, bu at'la meydan bulamazlar!..

1 YILDA DEĞİL...

**BİR
ÇEKİLİŞTE!**

5

**MİLYON LİRALIK
İKRAMİYELER**

42 APARTMAN DAİRESİ

5 adet 100.000 lira

5 adet 50.000 lira

5 adet 25.000 lira

ve ayrıca 7985 adet
10.000 liraya kadar
çeşitli para ikramiyeleri

Şaşkınbakkal ve Çiftelhavuzlar'da size de en güzel yuva
ve size de servet.

YAPI ve KREDİ BANKASI

DAIMA EN İYİ HİZMET

100 835

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 13 Sayı: 47 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 15 Kasım 1967

Mumyalar müzesi!

LONDRA'DA Madame Tussaud'un bütün dünyaca meşhur bir «Mumyalar Müzesi» vardır. Madame Tussaud dünyada ne kadar tanınmış kişi varsa bulmumundan heykellerini yapıp müzenin salonlarına yerleştirmiş... Heykeller tunçtan, ya da mermerden olmayıp balmumu gibi yumuşak bir maddeden yapıldığı için sanki birer canlılardır. Gözleri bakıyor, elleri neredeyse uzanıp ziyaretçilerin ellerini sıkacak, saçları taranmıştır, elbiseleri hayatta nasıl sırtlarında taşınmışsa üstlerinde öylece duruyor.

Gazeteler, Türkiye Güzellik Kraliçesi Neşe Yazıcıgil'in İngiltere başkentinde Mumyalar Müzesi'ni gezdiğini yazdılar. Londra'ya giden kim olsa bu ilgi çekici müzeyi dolaşmasını kendisine tavsiye ederler. Tarihin ve günümüzün cazibeli şöretleriyle bir kaç saat geçirmek zevkli bir iş değil midir? Bakıyorsunuz bir kaç adım ötenizde Napolyon elini ceketinin göğüs kısmına sokmuş, başında kocaman serpuşuyla size bakıyor. Elbe'nin hüznünü ve Vaterloo'nun ateşini içinde saklar gibidir. Biraz yürüdüğünüz zaman Brigitte Bardot'nun o biçimli vücuduna rastlayacaksınız; uzun saçlarını omuzlarına dökmüş, güzel bacaklarından birini kırmış; göğüsleri çiftte kovboy tabancası gibi uzanmış gözlerinize doğru... Köşede Cassius Clay, yeni adıyla Muhammet Ali, adaleli vücuduyla gard'ını almış... Yanında Beatles topluluğu, karmakarışık saçları, tuhaf giysileri, deli bakışlarıyla çılgın müziğin temsilcileri... Pablo Picasso, tablolarındaki dehayı balmumundan teninde saklıyor... Kraliçe Elizabeth gazetelerde her gün gördüğümüz gibi gülümsüyor... Ölümü üstündeki esrar perdesi hâlâ yırtılamayan genç Kennedy, ince kravatı, uzun boyu, düzgün ceketi, hırçın saçlarıyla canlı gibi... Fred Astaire'in haline bakacak olursanız incecik bacaklarıyla bir yeni dansa kalkışacak sanırsınız... Churchill ağzından hiç düşmeyen piposu, buldog yanakları, azimkâr çenesiyle Madame Tussaud'nun en itibarlı misafirlerinden...

Londra'ya gidenlerin Madame Tussaud'ya uğramasına, şaşılmaz. Oraya kadar gidip de Mumyalar Müzesini görmeden nasıl dönülür! Aslına bakarsanız her büyük şehirde buna benzer salonlar bulunur. Paris'te de Londra'daki zenginlikte bir mumyalar müzesi vardır. Özellikle Fransa'nın meşhur kişilerini orada ziyaret edebilirsiniz.

Dünyanın sayılı kentlerinden biri olan İstanbul'da mumyalar müzesinin eksikliği doğrusu bir kusurdur. Şehrin milyonerlerin-

den biri mi bir hayır yapar, yoksa Belediye mi el atar bilemeyiz, ille de bir mumyalar müzesi kurup bizim meşhurlarımızın mumyalarını oraya dikmeliyiz.

Söz gelişi Zeki Müren'in alıkkı pudralı düzgünlü bir mumyası muhakkak bulunmalı. Berber Nuh da artık mumyalar müzesine girecek kadar ün kazanmıştır, Türkân Şoray etli dudaklarıyla salonun bir köşesinde pozunu almalı, taş bebek Gönül Yazar'ı da ihmal etmemeli... Orhan Boran, siyah bıyıkları itinayla düzeltilmiş, saçları pırıl pırıl taranmış, mikrofona elinde görünmeli... Ünlü göbek dansözlerimizi de balmumundan göbekleriyle mumyalar müzesine yerleştirmeliyiz. Belediye Başkanı Haşim İşcan'ı Mister Moto cerbezisi içinde balmumundan bir kalıba dökmek her halde «ilginç» tir.

Ama mumyalar müzesinin asıl câzibeli köşesi her halde politi-

kacılara ayrılan bölüm olacaktır.

Düşünün bir kere, İsmet Paşa'nın heykeli ne kadar cana yakındır. Yalnız İnönü'nün mumyasını yapmak isteyenler bir hayli zorluk çekseler yeridir. Acaba Paşa'yı nasıl canlandırmalı? İnönü Meydan Muharebesi Başkumandanı biçiminde muzaffer bir edayla mı? Yoksa, seçim meydanı savaşlarındaki yenik kumandanı edasıyla mı? Köy Enstitülerinin temelini atarken mi? Köy Enstitülerini yıkarken mi? Ama her halde itinayla giyinmiş bir Paşa'nın pırıl pırıl gözleri, ve kafasında yedi tilkisiyle müzenin köşesine oturması muhakkak gerektir.

Süleyman Demirel'i şapkasını geriye itmiş ve başını hafifçe eğmiş vaziyette canlandırmak, uygun olacaktır. Demirel'in mumyasını meydana getirmek için epey balmumu harcamak gerekecektir. Bildiğiniz gibi hazret hay-

li okka çeker. Ama değer doğrusu! Bazı Adalet Partililere göre Süleyman bey ağırlığınca balmumu değil, ağırlığınca altın çeker.

Osman Bölükbaşı'yı aslan yeleli saçları, geniş omuzları ve ağız açık yapmak, hattâ bir yemek masasında tavuk budunu ısırtırken temsil etmek yerli yerinde olacaktır. Alpaslan Türkeş'in başına keçe külâh, sırtına ok vermeli... Turhan Feyzioğlu'nu kırmızı suratı ve buğulu gözlükle riyle bir eşeği boyarken yapıp yanına Coşkun Kırca'yı da yamak vermeli... Mehmet Ali Aybar'ı ayakları çıplak ırgat kılığında balmumuna dökmeli...

Her halde bütün siyasilerimizin mumyalar müzesinde halka teşhir edilmesi yerli yerinde olacaktır, çünkü zaten hepsi müze-likler.

Ama şimdi birisi çıkıp da:

— Bu kadar zahmete ne lüzumu var yahu! Bizim siyaset sahnesimiz zaten bir müze ve politikacılarımızın hepsi de mumya sayılır... derse...

Biz de doğru söze pes deriz.

AKBABA

— A.P. den iki milletvekili ihraç edildi. —

ÇİFTE!..

Biz, onun kanat gibi omuzlarımıza uzattığı kolları altında, anaç ördeğin palazlarına benziyorduk. Omuzlarımızdaki kollarıyla beşimizi birden karşı duvara iteledi. Bu duvarda büyük bir Türkiye haritası vardı. Duvara dayalı değneği eline aldı, değnekle haritanın üzerindeki yerleri işaretleyerek anlatmaya başladı:

— İşte Geyve... İki yam dağlar, ortası vâdi... Düşman, şurdan ve şurdan iki koldan ilerliyor... Ben, alayımı şurda mevziledim... Alay ama, elimde yalnız üç ağır makineli tüfek var...

Bize, gerçekten çok heyecanlı bir savaş anısını anlattı. Heyecandan ürpermiştim.

— Telgraf başına çağırdılar... Gittim... Karşımda Mustafa...

Maliye Müfettişi:
— Mustafa kim? diye sordu.
Küçümseyerek ona baktı:
— Kaç mustafa var? dedi.

Yine kollarının altında beşimizi irden sürükleyerek, duvarda asılı, bir çerçeve önüne getirdi. Bu camlı çerçevede eski türkçe bir mektup vardı:

— İşte mektubu... Okuyayım da dinleyin: «Canım kardeşim Kâşir, kazandığın zafer çok büyüktür. Vatan yaptığın hizmetleri bu millet unutmayacak. Gözlerinden öperim.»

Omuzlarımızdaki kollarıyla camekânların önüne itti bizi:

— Bu tabancayı gördünüz ya... Düşman generalinden almıştım bunu... Yanıma dört yiğit er aldım, gece baskını verdim düşmana...

Yakın tarihimizi yapan ünlü kişilerle çekilmiş resimleri var. Her biri önünde durup anılarını anlatıyor. Anlattıklarından yalnız heyecanlanmıyorum, zaman zaman duygulanıyorum da... Hesap uzmanına baktım, göz pınarlarında yaşlar birikmiş handiye ağladı ağlayacak...

— İşte böyle çocuklar... Siz o zamanlar daha doğmamıştınız bile... Sizlere hür, bağımsız bir vatan bırakmak için...

Birden sustu bir süre, sonra:
— Belki de sıkıyorum sizi çocuklar... dedi.

Maliye müfettişi, önünü ilikleyerek:

— Aman efendim, estâğfurullah... Çok faydalanıyoruz... dedi.

— Artık hâtıralarla yaşıyoruz da... Ne yapalım... Size anlattıklarım masal gibi gelir... Bırakalım bu konuyu da biz işimize bakalım...

Hesap uzmanı:
— Rica ederiz efendim, anlatın ne olur... dedi.

Camekândaki her eşyayı ayrı ayrı anlattı, duvardaki her resmi anlattı:

— Anlatmakla bitmez... dedi, hadi biraz da benim odamda oturalım...

Kâşir Bey'in odasına geçtik. Burası, geldiğimiz salondan çok daha zengin bir müzeydi. Ama burdaki koluklar daha rahatlı. Oturduk. Yine o eski heyecanlı anılarını anlatmaya başladı:

— Biz, topu topu dört yüz piyade,

elli atlıyız, bir de makineli tüfek takımız var... Düşman, tam kadrolu bir tümen... Bizim aslan Mehmetçikler, Allah Allah nidalarıyla süngü hücumuna kalkınca... Ben önlerimdeyim haa... Hiç unutmam, o gün Fevzi bana dedi ki...

— Hangi Fevzi beyfendi? diye sordum.

Yine çenemi tutup:
— Sen kaç yaşındasın bakayım? dedi.

— Yirmisekiz efendim... dedim.
— Sen daha ana rahmine bile düşmemiştin...

Bir arkadaşının savaştaki olağanüstü yiğitliğini anlattı, heyecandan yüreğim ağzıma geldi. Sonra bu yiğit arkadaşının nasıl şehit olduğunu anlatırken, sanki yeniden o anıları yaşıyormuş gibi koca adam hıçkırarak ağlamaya başladı. Ben ağlamak için dişlerimle dudagımı ısırardım. Ama, baktım hesap uzmanı ağlıyordu. İki maliye müfettişi de mendille gözlerini siliyor, burunlarını çekiyorlardı.

— Affedersiniz, dedi, çok heyecanlandım da... Size bunları anlatmak doğru bile değil...

— Rica ederiz devam ediniz beyfendi...

Yaşlı gözlerini silerek saatine baktı:

— Oooo, öğle olmuş çocuklar... Sizi de işinizden alakoydum.

Ayağa kalktı, iki kolunu iki yana açarak:

— Hadi çocuklar, önce karnımızı doyuralım da, sonra çalışsınız...

O kalkınca, ister istemez biz de kalktık, arkasından yürüdük.

Özel arabasına bindik. Araba büyüktü, hepimizi aldı.

— Yemeği nerde yiyelim çocuklar?
— Müsaade buyursanız, biz ayrı...

Lafımı kesti:

— Ne demek? Yahu, kırk yılda bir... Olur mu canım? Ben sizin babanız sayılırım...

Şoförüne gideceğimiz lokantayı söyledi. Neşe içinde yemeğimizi yememiz iki saat sürdü. Yemekte yine bize, yaşadığı tarihî olayların neshi serüvenlerini anlattı.

Bir ara Hesap Uzmanı arkadaşım kulağıma:

— Yahu, ne rezalet, dedi, böyle bir adamın bile aleyhinde bulunanlar var...

Maliye Müfettişi:

— Biz böyleyiz işte, dedi, çekemeyiz...

Ben ancak:

— Nankörlük... diyebildim.

Fabrikaya döndük. Kâşir Bey:

— Şimdi kahvelerimizi de içelim, sonra çalışsınız... dedi.

Bu kez bizi başka bir odaya aldı. Orası da yine bir müze gibiydi. Tarihi fotoğraflar, mektuplar, belgeler... Yeniden anlatmaya başladı. Arada bir:

— Yaaa, çocuklar işte böyle... Biz bu vatani böyle kurtardık. Ne yaptık, hep sizler için, gençler için yaptık... diyordu.

Savaşın sonra yurdun kalkınma-

sı gerekli. Kalkınma neyle olur? Endüstriyle...

— Beni çağırdı. Gittim saraya... Akşam içki sofrasındayız... «Kardeşim, canım kardeşim Kâşir» diyerek boynuma sarılıp alından öptü. «Yine iş sana ve senin gibilere düşüyor» dedi, «Fabrikalar kuracaksınız» dedi. «Aman, nasıl olur, bizde vatan için akıtılacak kan var, feda edilecek can var, ama fabrika kurmaya para nerde?» dedim. «Para kolay» dedi.

Bu fabrikayı nasıl, ne zorluklarla, bir yurt görevi olarak, ne sıkıntılarla kurduğunu anlattı:

— İnanın çocuklar, dedi, düşmanla savaş çok daha kolaydı... Biz yıllarca dağlarda düşmana çıkmak çıkmışız... Ne anlarız sanayiden, ne anlarız ticaretten... Ama bir yurt görevidir dedik, yaptık işte... Bin kadar yoksul da fabrikada iş buldu, ekmek buldu... Hadi, şimdi de fabrikayı gezdireyim size...

Bizi alt katta, hangara benzer bir yere soktu. Duvarlarda, kara kurdelâlarla çevrili çerçeveli fotoğraflar vardı:

— Bunlar şehit, dedi, milli sanayi savaşımızın şehitleri...

Gözleri dolu dolu devam etti:

— Fabrikada kaza ile ölen işçilerim benim... Hepsine muazzam cenaze törenleri yaptırtdım... Mevlitler okuttum. Gayet muhteşem mezarlar yaptırtdım. Çoluk çocukları aç, perişan, sefil kalmasınlar diye onları da himayeme aldım, hepsine fabrikada iş verdim...

— Bunlar iş kazalarında mı öldü beyfendi?...

— Evet... Vatan sağolsun, vatan sağolsun... dedi.

Mendiliyle gözlerini sildi. İdare Müdürünü çağırdı:

— Burası benim değil, bu gençlerindir, dedi, her ne istiyorlarsa getirin, gösterin, baksınlar, incelesinler...

Bize döndü:

— İşiniz bitince, giderken beni görün... dedi.

Saat onyediydi, paydos düdüğü çaldı. Birinci vardiya işçileri gidiyor, ikinci vardiya işçileri atelyelere giriyordu.

Fabrikadaki incelemelerimiz üç gün sürdü. O üç günde Kâşir Bey'den Kurtuluş ve Bağımsızlık Savaşımızın bilmediğimiz bütün ayrıntılı tarihini öğrendik.

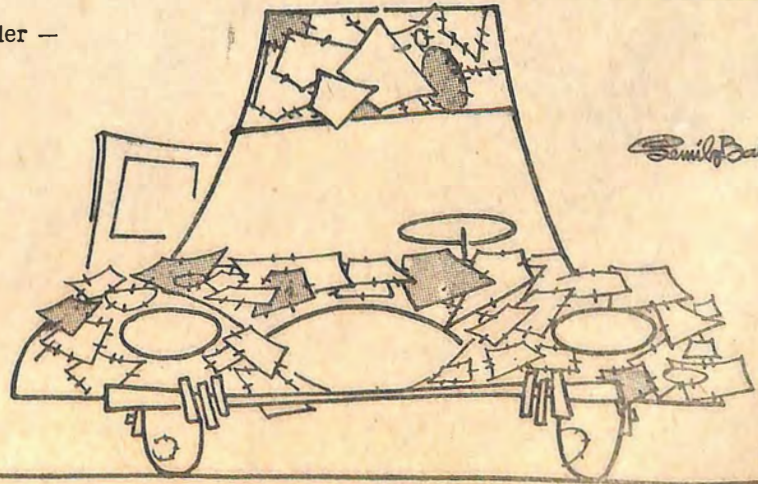
Dosyalar dolusu yolsuzluk, şikâyet ve ihbarlarının hepsinin asılsız, yalan olduğu anlaşıldı. İncelememiz bittiği gün Kâşir Bey'in yanına utanarak gittik, bizi mazur görmesini, görevimizi yaptığımızı söyledik. Babacan babacan gülmüşü:

— Olur böyle şeyler, dedi, biz daha neler gördük... Vatan sağ olsun... Her şey gelir geçer, hepimiz fânîyiz, yeter ki vatan sağolsun... Biz bu vatani, sizlere bırakacağız...

O büyük fabrikanın sahibi olmuş gibi memnunduk. Kâşir Bey, özel arabasıyla bizi dairemize kadar gönderdi.

AZİZ NESİN

Halk tipi otomobil gelecek yıl çıkıyor. — Gazeteler —

HALK TİPİ OTOMOBİL!..

ÂŞIK İHSANÎ OLAYI

(Geçen sayıdan devam)

— 4 —

Âşık İhsani Ankara'da Yenimahalle'ye taşınıyordu. Tertemiz, iki odacık, yeri kilimlerle ve yastıklarla döşeli. Bahçesi vardı havuzlu. İhsani havuzun yanında saz çalardı, tâ bel kemiginin ortasına düşen, bukleli siyah saçlarını sallayarak... (Şacımlı bir avantaj, sakalını bir avantaj, tek gözünün yarı körlüğünü bir avantaj, her şeyi avantaj olarak kullanıyordu.)

Havuzun etrafında yolumuza güller serperdi. Zarif adamdı. Kışızade yönleri vardı. Parasız devrinde son derece konukseverdi. Çalarken yüzüne bakardım. Bazen acele bir Asuri kralına benzerdi, bazan da zebaniye... Türküyu kestikten sonra dünyaya döner zebanileşirdi...

Sıskacık bir kız, yemekleri getirdi. Diyarbakır'dan getirdiği yeğeniydi. Dokuz, on yaşlarında kuru bir kızcağızdı, sonra değişti. Çocuk, uzaklardaydı, Diyarbakır'da... Üstüste, bekş kardeşleriyle, anasıyla, babasıyla yattığı tek göz odada... İhsani, «Okumalı hem yazmalı» diye şirirler yazıyor, fakat nedense cihana verdiği öğütleri evinde ve öz be öz yeğeni için uygulamıyordu. «Neden mektebe gitmiyor?» desek, derhal cevabı vardı: «Yol iz bilmiyor, kaybolur...» Sonradan oğlu Garip'in kaybolma ihtimalinden çekinmedi...

Gazeteleri teker teker dolaşmağa başlamıştı, kendisine ün biçmek için. Rica, ısrar resminin çektiir, koydurur, sonra «ısrar ettiler» diye o gazeteyi burnumuza tıkdı. Kendi hakkına ne çıkmışsa, deste deste saklıyordu. Desteler her yeni konuğa gösterilirdi... Hakkında ilk yazıyı ben yazmışım... Yazı işleri müdürlüklerinde önce kötü karşılandı, sonra herkes saçına, sakalına alışı... Erkekler «erenler», kadınlara, ben olmadığım zaman «Sultane hanım» diye hitap edirdi.

İstidatlıydı. Sevimliydi. Sokulgan-
dı. Râhunda fazla kesin baraj yok-
tu... Bir de renkli ve hayâlcî ömrü-
nün bir ayı hikâyesi vardı ki, ünü-
nün yarısı bu ayı hikâyesinin üzeri-
ne kurulmuştu. Herkes güçlü dost-
larla övünür, bu ayı'yla, dostluğuyla

övenüyordu. Erzurum'un yüksek dağlarında kendisini bir dişi ayı kaçırmışınış (İlâhi ayı)... Sekiz ay beslemişmiş... Sonra köylüler ayıyı öldürmüşlermiş...

Hattâ bu masal üzre ağıtlar yaktı:
«Erzurum'da sekiz aylık dostumu»
«Vurdular, Güllüşah diye inledim.»
Yoğun bir sefaletten çıkmıştı, tek-
rar yoğun bir sefalete dönmek i-
çin ayı, politika, sakal, ne varsa,
faydalanacaktı.

İşin komiği, bu ayı hikâyesini ece-
nebiler, bal gibi yuttular. Biz de a-
yının ve İhsanî'nin vefâsına, gözleri-
miz yaşlı, inanmayacak kadar duy-
gusuz kişilere, öfkeler püskürdük!

Vodvil? Komedi? İsterseniz dram... İhsani'nin hikâyesinde bütün bunlar var. Ama memleket yönünden dram... İki türlü dram: İstidath insanlar, hayatlarını sürebilmek için, nice hokkabazlıklara mecbur oluyorlardı demek... Ve bu hokkabazlıklarla bir gün, kurtarıcı, önder, kahraman lider pozuna geçiyorlardı...

Derken efendim, İhsanî Güllüşah'la bir Anadolu turnesine çıktı. Artık, altın tozlu yolları tepmeyecek kadar modern'di. Otomobil kiraladı. Gittiği yerlerde sinema salonlarını kiralyor, «temsiller» veriyordu. Hayli parayla yüklü döndü. Bir ufak kat aldı.

Değişmişti. Daha çok para istiyordu. Daha çok şöhret istiyordu. Nobel armağanından dem vuruyordu. İkinci bir çocuğu oldu: Elif. Daha önce Keçiören'de altı odalı bir eve taşındılar. Dayadılar, döşediler. Amerikan yatakları, Fransız büfeleri... E, kompradorlar da başka türlü yaşamıyorlardı... İlk şiir kitabını bastırıldı ve heybesinde dolastırarak, karısı, bir göçebe kraliçe edasıyla imzalayarak, sokakta sattı, parkta sattı, çiftlikte sattı, İstanbul'da sattı, Ankara'da sattı... Gene ufak değişikliklerle bastırıldı, gene sattı... Her baskı bir öncekinden üstündü!

Bu sefer az gören gözünün çok görmesini istedi. Bir ölü gözünde ne gerekçiyorsa o alındı ve amelîyat oldu. Ölü sakallı bıyıklı bir adamdı. İhsanî 17 yaşında bir kızın mezarının başında, teşekkür ağıtları yakıtı... Gazeteler bu acıklı hikâyeyi bastı. Herkes duyulandı.

«— Yahu İhsanî» demiştim, «dünyayı genişlet şiirinde!»
Öylesine genişletti ki, herkesin dünyası onunkinin yanında dar kaldı.

«Ağal Dünya» diye bir şiir kitabı bastırdı... Yeni ağa, eski ağaların tabii hasmıydı, bunda yenilik yok... Çok sattı. Artık ona şiir yetmiyordu: Nesre saptı. Ağal Dünya'yı epope şeklinde yazdı. Pek zayıftı, ama «ağa» diyordu, «sömürmek» diyordu, «emek» diyordu ya, kimse daha fazlasını istemiyordu...

Etrafındakilerin etkisiyle dozu ka-
çırdı. Etrafındakilere «kurban» lâ-
zımdı, vellele yaratmak için. Va-
tandaş için «benim adamım» diyor-
du. «Sorunluyum ben çağımdan» gi-
bi yüksekte lâkırdılar ediyordu.

«— Bunca yüzyıllar, sizin cedleriniz bu menileketi idare etmiş, şimdi sıra bizim» diye dikiliyordu. Okutmadığı yeğenini hatırlattıklarında başka konulara sapıyordu...

Şans gene yetişti, üç yerde şiirleri için mahkemeye verildi.

Güzel şiirler yazıyordu. Şiirler kendisininindi. İçindeki tandans yeni çevresinindi, zaaflarını okuyuyorlardı istediklerini yapıyordu. En ünlü yazarlarla artık alın alınıyordu... Yalpalamaları, karşısındakilere bazen gene fazla geliyordu ama, o cins araçlara ihtiyacı vardı. Hapse girdi ve dünya birbirine girdi... Hiçbir mağdur büyük yazar için bunca şamata görülmemişti. Herkes oyunun kaide-lerine sadıktı. Oyun olmayan yerde kaide olmaz ki... Onun için gerçek fedailer kaderleriyle karşı karşıya yalnız bırakılırlar. Oyun oynamazlar onları!... Oynasalar!...

Cezaevinde dört ay «çürüdükten» sonra ortaya çıktı, kahraman olarak. Saçı sakalı kesilmişti. Zaten kesmek istiyordu, ama ününden kaybedeceğinden korkuyordu. Zordan kesilmesi işine yaradı. Bu sefer â la Staline bıyıklar bıraktı, her bir tarafından çipuralar gibi sarkan... Düzmece Anadolu elbisesini bıraktı, «yoldaş» elbisesi düzdü... Bir rubaşka, bir puff pantolon, botlar... Çividi renkte...

**Tabii sorumluydu, o çağından...
Başka türlü giyinemezdi!...**

Ve zamanımızda bir kahraman, yarının bir önderi böyle doğdu: Yarınlarımızdan emin olabiliriz!

TURHAN FEYZİOĞLU OLAYI !

CHP yavrulamıştı. Yeni partinin adına bakılırsa, bu yavrunun bir «aydın koputu» olduğuna inanmak güçtü: Güven Partisi!

"Le parti de la Confiance".. Çevirince hele, işler büsbütün bozuluyordu... Büyük bir fikriyatsızlık havası tütüüyordu, tütüm tütüm daha isimde "Le parti de la Confiance"..

Partinin başına C.H.P.'nin veliahtı geçmişti... Profesör... Kayserili... Cumhuriyet kuşağından... Başbakanın yanında... Parlömanter diyalektiği, yitiriciliği, pişkinliği yerinde, Turhan Feyzioğlu.

Parti yavrulamasını izleyen çalkantılar durulunca, Güven Partisi —LE PARTI DE LA CONFÉANCE— yahut isterseniz, «Sécurité», (daha da kötü isim olarak) memleketin herbir yanına, alışılmıştan büyüceklikte tabelâlarını astı...

Hırçındı. Hırslıydı. Kılçık atma, zıdlandırma, hasmı çileden çıkarma, provokasyon taktiği kusesursuzdu.

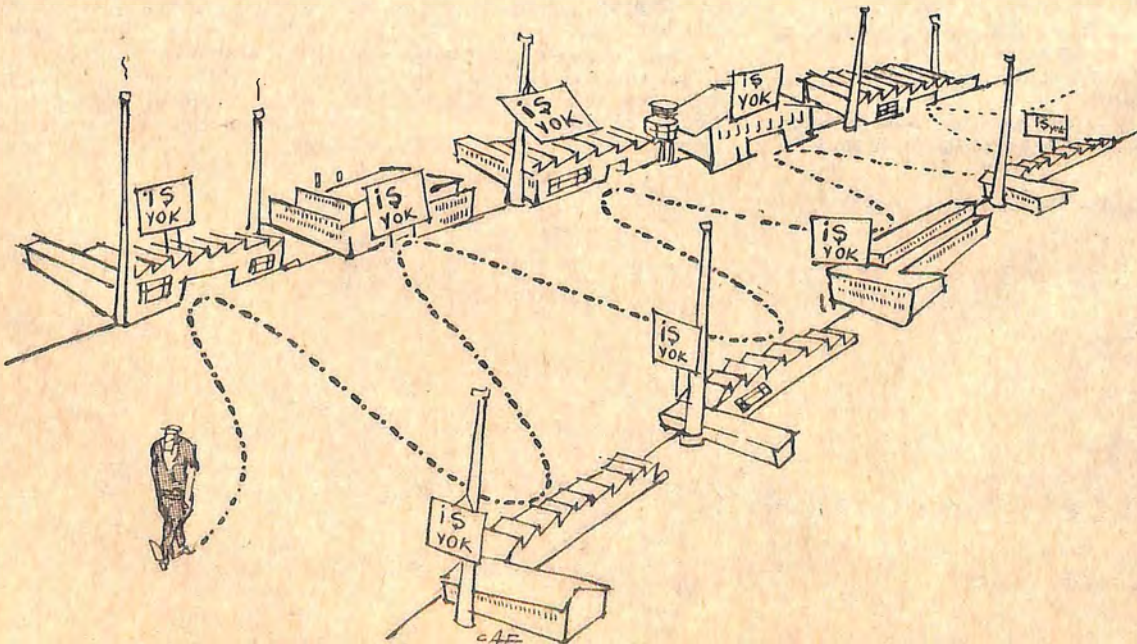
Kürsüdeki politikacının, akademik karyerden kopma olduğunu kimse sezemedi (Bir kaç yıl önce sezilirdi azcık)... Alalecele oy çemberinden fırlama sınırlardı onu.

Akademik kariyerinin belirtile-
ri, gramerinin, diksiyonunun de-
ğil, düzgünlüğünden ve mantık
baklalarıyla istediği gibi oynama-
sından anlaşılıyordu.

Gençtendi, Teorisyen kılıklıydı. Bir kartala kaçan burnu, inatçı; ince dudakları vardı. Gözlükleri gâh onun, gâh bunun gözünü kamaştırıyordu. Kalıp kıyafetliydi.

Paris'e, taşradan akan ünlü geleceklere susamış, çalışkan provensyal politikacılara benziyordu: Poicaré, Daladier, Tardieu... Onları, Paris almış yağurmuştu. Feyzioğlu'nu almış, Halk Partisi yağurmuştu.

TRT kanunu görüşülüyordu
parlâmentoda. Her bir taraf bir
demagojik çıkıntısından yakala-

GEZEGEN!

miştı kanuncağızı. İşin çıkıntısız kısmı ilgilendirmiyordu.

Feyzioğlu, Parti görüşü icabı, «özerkliğe» kapılanmıştı. Özerkliği savunuyordu, karşısındakileri horlayan, «ben bilirim» li, «siz bilmezsiniz» li veliaht edasıyla ve «bilgi prensi» yukardanlığıyla!... Ve de lâflarının, bakışına denk, kaçamak ve aceleci akımıyla! Zaferi elde etmek için karşı tarafın bilgisizlik gediklerine güveniyordu; oysa ki, kendisi de bu konuda epeyi «gedik» liydi! Konuların çoğunda da öyle olmalı...

«— TRT» diyordu, ciddiyetle. «günlük gazeteden farksızdır.» Kimse çıkıp da:

«— Hey ilim prensi, ne diyon sen?... Günlük gazetelerin politik bir görüşü olabilir ve istediği tarafı tutması normaldir, halbuki radyo, demokratik geçinen düzenlerde tarafsızlığa mecburdur» demedi.

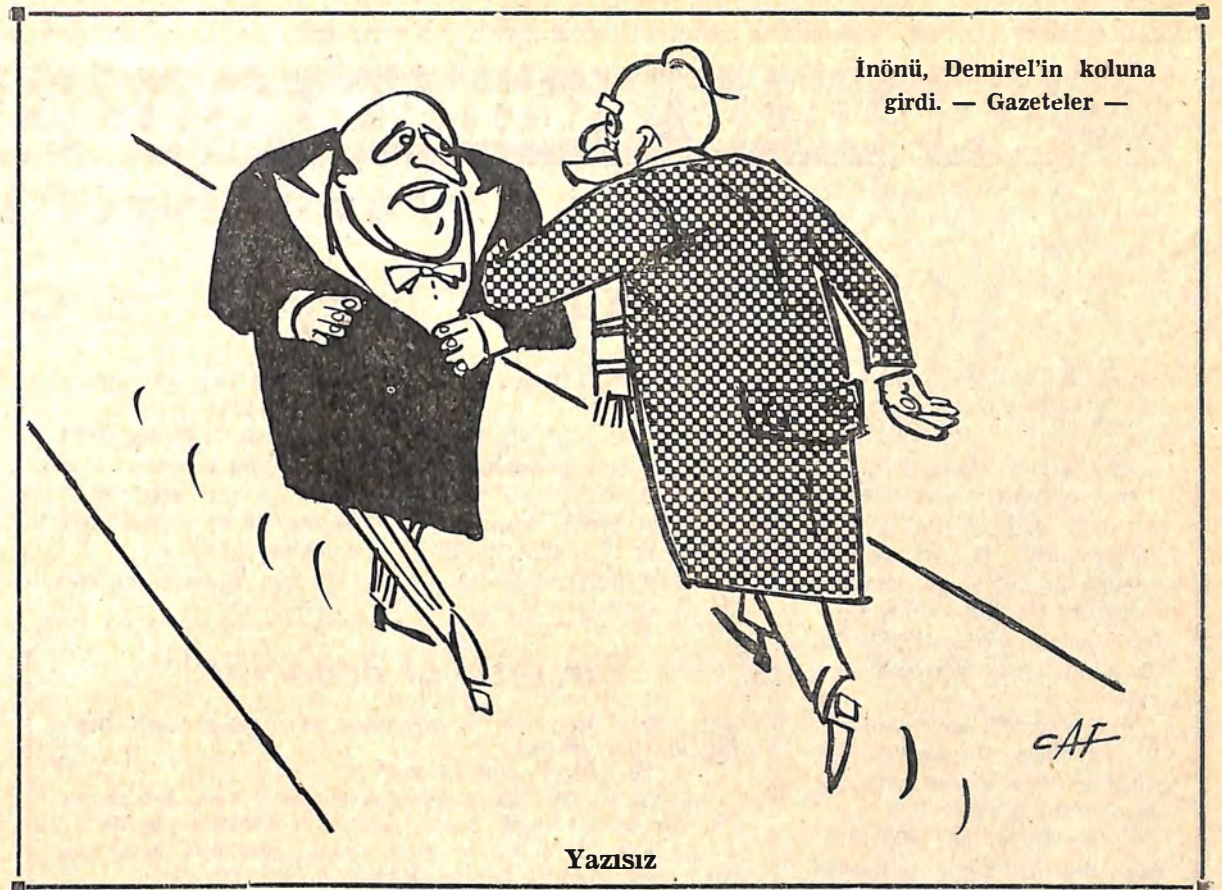
Oratör, ya konuyu bilmiyordu veya hasımlarını küçümsüyordu: İşin içinde ikisinden de vardı, yüzde elli, yüzde elli!...

Protestolar, kaba gürültüyü aşmadı. Konuşan, profesör abi idi O, «ne olsa, bildirdi». Onun yetişmesi için, oy çemberinden alelacele fırlamış, kendileri gibi, Ahmet'lerin, Mehmet'lerin, Hasan'ların, Hüseyin'lerin yetişmesine sarfedilenden kırk misli emek ve para harcanmıştı... Tabii ki bildirdi. O, bir bilgi ağasıydı...

Hiçbiri yazık, bütün öfkesine rağmen, «sana milletçe verdiği-mize karşı, atalarımızın icadettiği, nabza göre şerbet vermeyin» deyiminden başka ne verdin» demedi... Mevki vermişti, itibar vermişti, ün vermişti millet, daha ne versin?...

Sözlerine horlayarak, o sevgisizlikten tırmalayan sesiyle devam etti ve partiyi kazandı, «yutturmacadan»...

Demek, günü geldiğinde, bilgi «yutturmacalara» yarıyordu. Demek bu hale gelebiliyordu bir

İnönü, Demirel'in koluna girdi. — Gazeteler —

Yazısız

«düşünür», ihtirasların borazanı tiz tiz çalınca. Ama, nasıl çalması, ihtirasların borazanı?... Kalblerin atışını bile bastırarak, nasıl çalması?...
* * *

«— Hariiis...»

Politikacılar, birbirlerini harcamak istediklerinde, bir kanlı bifttek kesercesine, dişlerini bu kelimenin üzerine kıstırırlar:

«— Hariiis...»

Haris olmak, kendilerinde tabii bir hak, başkalarında bir suçtur:

«— Hariiis... E, politikaya ağağını atmak, resmen hırsını ilân etmek değil midir?...

Feyzioğlu keşiş değil, politikacıdır.

Etten kemikten zavallı bir yarım yamalaklığın, dünyanın her tarafı için konuşuyorum, kocca bir memleketi idareye çıkması, bundan frensiz hırs düşünemiyorum, istedikleri kadar «hizmet» diye ulvileştirsinler...

«— Evet ama, hırsın da bir ölçüsü var»...

O ölçü, kimin elinde ki?...

Politikacı hırslı olacaktır, yeter ki o hırsı toplumsallaştırabil-sin.

Ufakça yerlerde yetişenlerin eğilimleri daha belirlidir. Amca oğlu muhtar olur olmaz, başka başka bir amca oğlu da muhtar

olma sevdasına düşer: «Meydanın fenerini ben Ahmet'ten daha iyi yakarım» der... Az sonra bir başka emmi oğlu, «Memleketi Hasan'dan daha iyi idare ederim» diye atılır.

Turhan Feyzioğlu, C.H.P.'de yer ettikten sonra, bocalayan ve kulucka ananın tüylerine başını gömen bir «cücüklikte» karar kılmadı.

Uzunca bir zaman, «Veliahtlığın» hem zevkini, hem miynetini tattı. Psikolojisi, kimsenin açık veya sinsi mirasçısı olmağa yatkın değildi. Uzun zaman çevreye kendini «yedirmede». Günün birinde C.H.P.'nin, büyük kongresinden sonra, partiden koptu ve aydınlar koputu olan o lirik adlı partiyi kurdu!... Kongre bir patlama vesilesi olmuştu, şanslı tarafından. Daha gösterişsiz patlamaların sonunda da «dağılabı lirdi» aydınlar.

Sadece gözlerini birbirlerini yemeğe kullanıp, beraberce bir hedefe bakmayanların bulundukları kurullarda böyle şeyler daha yıkıcı olur ekseriyetle... Feyzioğlu'nun başkalarından haris görünmesinin bazı sebepleri vardır:

İddialıdır.

Çoğundan iki parmak daha bilgilidir.

«Masa çalışması» yapabilecek durumdadır.

Hayatta darlığı, ancak kendi sıkılığından çekmiştir çekmişse, başka darlık çekmemiştir.

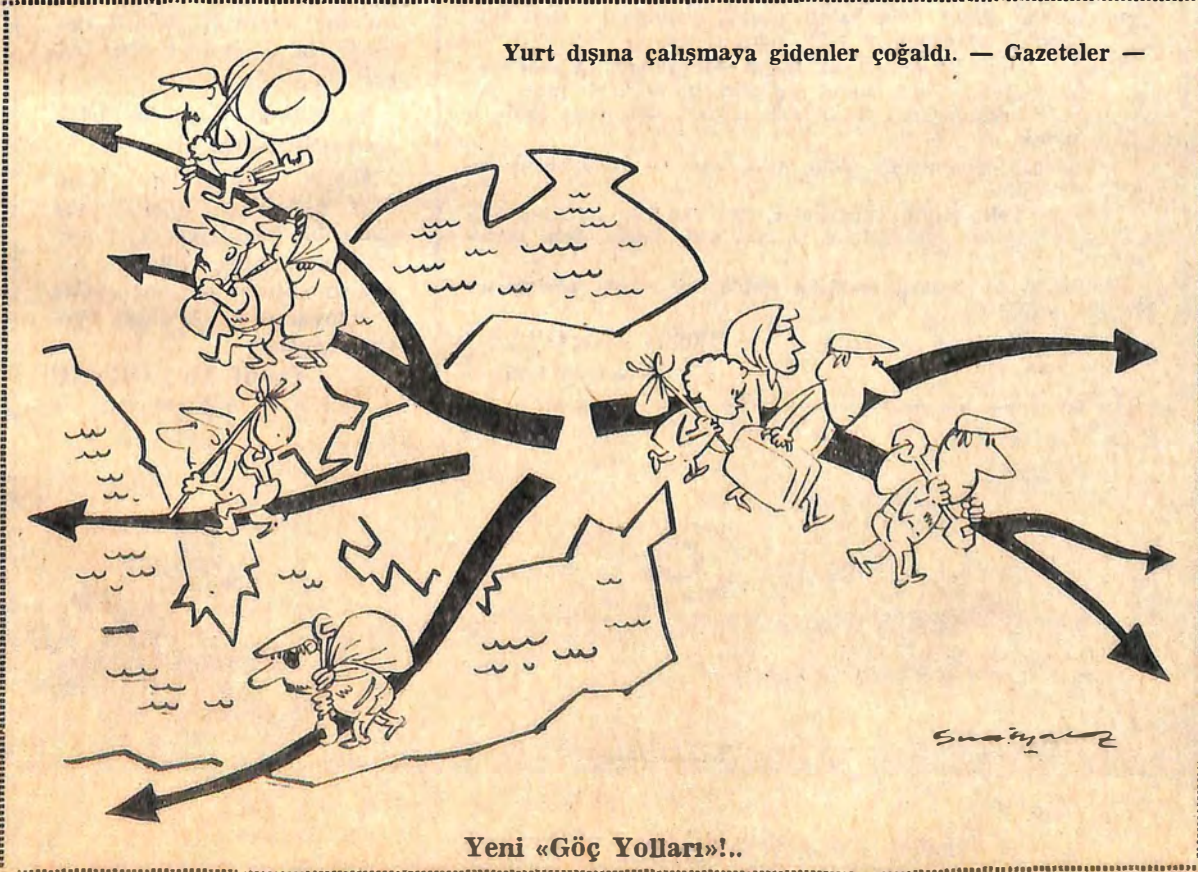
Formasyonu, eğer formasyonu kalb, kafa, tutum âhengi olarak almayıp, kuru kafaya hasrederse, niz, çoğununkinden gene iki parmak üstündür kafası!...

Akademik geçmişi vardır az çok. Politik geçmişi bir tek cümledir: «Nabza göre şerbet vermeyin»...

Bu, bazı şartlarda hatırı sayı-lacak bir «background» dur, her şeyin izafi olduğuna göre...

(Devamı var)

Yurt dışına çalışmaya gidenler çoğaldı. — Gazeteler —

Yeni «Göç Yolları»!..

geçmiş zaman olur ki...

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yirmi dört yıl sonra

CUMHURİYET ilân edildiği gün Türkiye'nin nüfusu oniki milyondur. Bütçesi?... İkiyüz milyon!

Demiryolları bizim değildi. Elektrik bizim değildi. Su bizim değildi. Tramvay bizim değildi. Kömür bizim değildi...

İki şey bizimdi yalnız: Devlet kapısının verimsiz koltuğu ile Anadolu'nun verimsiz top-rağı!

Banka ve fabrika Türk lûgatına girmemişti. Bankacı ile fabrikatör ise Türk uyrukluğuna girmemiştir!

Üniversitenin adı «Darülfünun» du, profesörün adı «müderris»!...

Bir tek tiyatromuz vardı: Darülbâdi... Bir tek konservatuvarımız vardı: Darülpelhan... Birinde Ermeni kızlarının türkçesini dinlerdik, öbüründe deflerin, udların Şat'araban faslı!...

Kadın, kanun gözünde erkekle eşit değildi: Ne mirasta, ne izdivaça!

Evlerimizi bile ikiye bölmüştük: Bir taraf haremdir, bir taraf selâmlık!

Kitapta Türk'ün adı: «Et-râk-i bi idrak» dı... Yer yüzünde bizden başka kendi kendisine söven millet var mıydı acaba?

Politika dilinde ise adımız «Hasta adam» dı...

Kaç yerinden yaralıydı bu memleket?... Bırakınız Yemen isyanlarını, Havran isyanlarını, Arnavutluk isyanlarını... Bırakınız Bosna - Hersek kayıbını, Trablus kayıbını... Balkan Harbini görmüştük.. Koca Rumeli'yi kaybetmiştik.. Çatalca'da son savaşımızı vermiştik: Top sesleri İstanbul'un göğsünde çarpa çarpa!..

Sonra?... Bunun da bir son-

rası vardı: Birinci Dünya Harbi!...

Sarıkamış'ta, iki yüz bin genci bir buz mezarlığına gömdük... Arabistan çöllerinde yüz bin genci kumlara gömdük... Ve Çanakkale'de, liseler dolusu, üniversiteler do-

lusu genci taşa gömdük, top-rağa gömdük!

İşte Mustafa Kemal, İstiklâl Savaşını, bu tepeden tırnağa yaralı, bu kılıç artığı milletle yapmış, Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştu.

On beş yıl sonra, on Kasım

sabahı Dolmabahçe Sarayında gözlerini yumarken, Avrupa'nın «hasta adam» ı çoktan ayağa kalkmıştı!

Ziya Gökalp'ın bir şiirinde rüyasını gördüğü Türkiye'de yaşıyordu: Fabrikalarında Türk işçisi çalışan, tezgâhlarında Türk malı dokunan, minarelerinde Türkçe ezan okunan Türkiye'de!

Tarihçiler söylesin: Arkasında bütün dünyanın saygı ile baş eğdiği başka bir tabut biliyorlar mı?...

Bu ölüm, bir elektrik teline el değmişçesine, içimizi ürpertilerle doldurmuştu. Buna göz yaşı denmezdi, buna hıçkırık denmezdi.. Ecel, her Türk'ün kalbinden bir Atatürk koparmıştı!

O, sağlığında, her biri bir insanı ölümsüzlüğe yükseltecek başarılarını «Türk Milletine borçluyum!» demişti.

Çünkü Türk Milletini seviyordu, çünkü Türk Milletine inanıyordu!

Altı yüzyıllık saltanata son verirken ona dayandı.

Şapkayı, onun yoksul bir köyünde giydi.

Harf inkılabını, bir yaz gecesi onun içinde ilân etti.

O yalnız bizim değildir. Ölümden sonra bayrağa kavuşmuş bütün milletlerin Atatürk'üdür o!

Amerika bile önce Atatürk'ü sevmiştir, sonra bizi!

Şimdi, ölümünden yirmi dört yıl sonra, düştüğümüz çukurdan haykırıyoruz: Kemire kemire bitiremediğimiz büyük mirasının hepsini sana borçluyuz Atam, hepsini, hepsini!

Yusuf Ziya ORTAÇ

8 Kasım 1962

Bir ihtimal daha var !

UÇ ayrı okuyucum, üç ayrı ilden, bana Akbaba'nın politika rotasını soruyor:

— Muhalif mi, muvafık mı?

Mektupların üçü de birbirinden habersiz. Ama, üçü de bir ana karnında beslenmiş üçüzler gibi, aynı mantığın çocukları.

Yazılarımdan çeşitli örnekler alarak, görünüşte akla kara kadar birbirine zıt satırları gözümün önüne seriyorlar.

Bu sevgili dikkate teşekkür ettikten sonra bir fıkracık anlatayım:

Deve yavrusu babasına sormuş:

— Baba, inişi mi seversin yokuşu mu?

İhtiyar baba, yorgun gözlerle çocuğuna bakarak:

— A evlât, demiş, düz yol başına mı yıkıldı?

Görüyorum ki, on yıllık demokrasi hayatı, vatandaşları iki ayrı yola salmış: Bir kısmını inişe, bir kısmını yokuşa... Neredeyse, Namık Kemal'in «Vatan yahut Silistre» sindeki İslâm Bey gibi bayrak açacaklar:

— Allahın seven arkamdan gelsin!

Çünkü, her partizan için tek çıkar yol, kendi tuttuğu yoldur.

Bana da «Muhalif misin, muvafık mı?» diye soran üç okuyucum için, anlaşılıyor ki, politika hayatımız, iki ana caddeden ibaret: Ya iktidarın yolcusu olacaksın, ya muhalefetin!

Düşünmüyorlar ki, bir ihtimal daha var: Tarafsızlık!

Tarafsız, olaylara, hiçbir partinin gözlüğünü takmadan, kendi gözleriyle bakan adamdır.

İşte, ben oyum!

Ana düşüncelerimde bir sallantı gösterebilir misiniz?... Hayır... Daima Cumhuriyetçiyim, daima milliyetçiyim, daima halkçıyım daima lâikim... Alt tarafı günlük politika'dır: Beğendim mi?... Alkış!... Beğenmedim mi? Islık...

Varlık vergisi günlerindeydi. İşleri çok perişan bir eski dostta rastladım. Beni, âdeta aklından şüphelendirecek bir neşe içinde atıyordu kahkahaları... Bir aralık, gözlerimdeki fevha endişeyi sezmiş olacak ki:

— Vallahi oynatmadım, dedi, kırk yılda bir züğürtlüğün sefasını sürüyorum!

Ben de öyle sevgili okuyucular, ben de öyle... Lütfen izninizle de, Akbaba, tarafsızlığın şevkini hem tatsın, hem tattırsın...

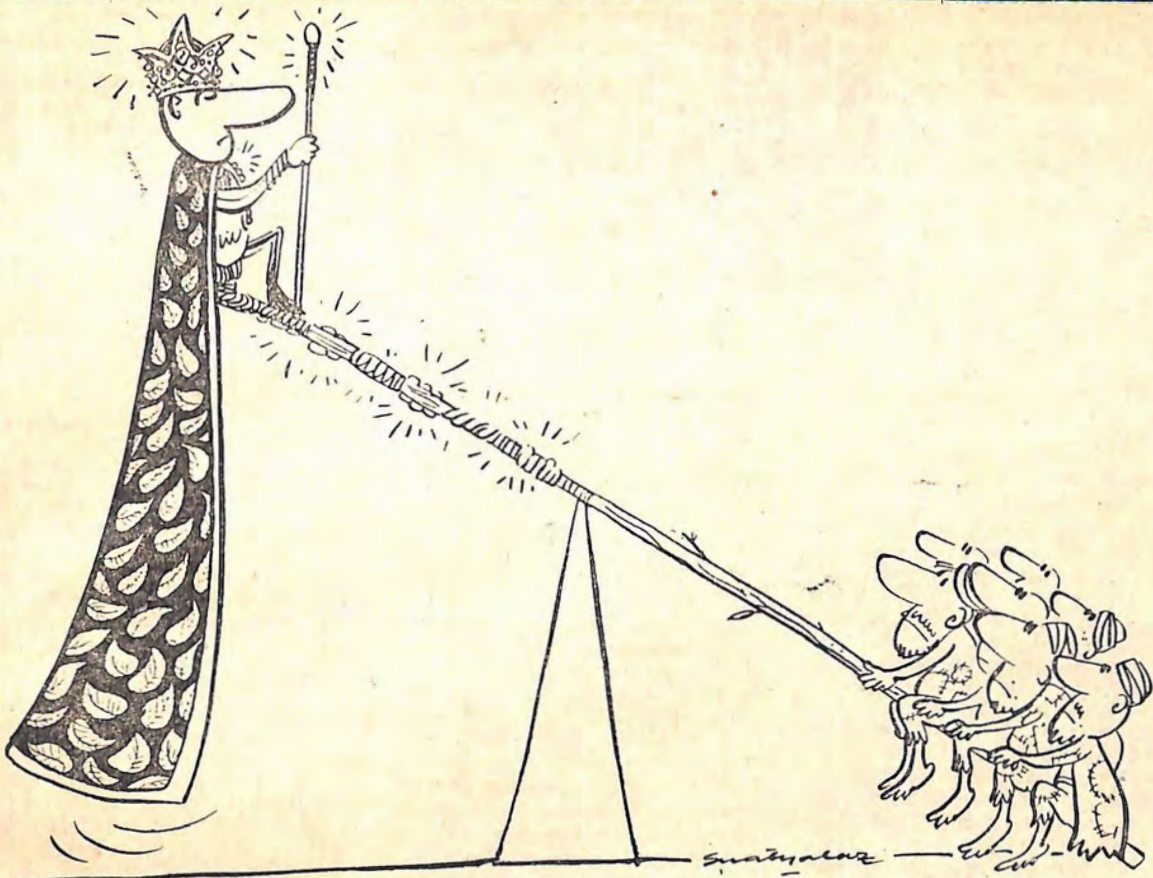
Elimdeki bu kalem, mutlaka mihlandığı yerde paalanacak bir çivi değildir!

Yusuf Ziya ORTAÇ

30 Ağustos 1956

İleriyi gören politikacı!

Yazısız

PAZARTESİ

Durak mısın a kâfir?

İstanbul'un yakında palamut a-kınına uğrayacağını söyleyen balıkçılık uzmanlarından biri, sayısını da açıklamış: «Kasım ve Aralık aylarında 10 milyon palamut bekleniyor!»

Bekleyelim bakalım.

Trafiğin düzelmesi bekleniyor, elektriğin gelmesi bekleniyor, suların akması, gıda kontrolü yapılması, çöplerin alınması, yolların onarılması, velhasıl bekleniyor da bekleniyor!

Ne yapalım, bütün bunların yanı sıra palamutun gelmesini de bekleriz artık.

Kim demiş ki, İstanbul Türkiye'nin en büyük şehri? Mübarek, bir türlü gelmeyenlerin bekleme yeri!

SALI

Bir devir ki...

«Satılmak üzereyken yakalanan eşek etlerinin, hayvanlara yedirilmesi yasaklandı.»

Bir yanda, «At kesimini destekliyoruz», «Karışık yağlar tehlikeli değildir», «Kurtlu buğday sağlığa zararlı değildir» gibi, Bakanlıklarca verilen bildiriler, bir yanda eşek etlerinin, hayvanlara yedirilmesini yasaklayan haber!

Breh breh, ne günlere kalmışız meğer... Bir gıda maddesinin bozukluğunu, kötülüğünü belirtmek için şöyle derdik eskiden: «Hayvanın önüne atsan yemez!»

Şimdi aynı kötülüğü, aynı bozukluğu belirtmek için şöyle dememiz gerekecek galiba: «O kadar hileli, o kadar berbat, o kadar zararlı bir şey ki, hani insanın önüne atsan —Yemem— demez!»

Hayvanın yemediğini biz de yemezsek, kimin hayvan, kimin insan olduğu nasıl anlaşılır?

ÇARŞAMBA

Kendine güvenen

Fransa'nın her yıl 20 ile 60 bin kişi arası Türk işçisi alabileceğini söyleyen Fransız Millî İstatistik Enstitüsü üyelerinden biri, şöyle devam etmiş: «Türk erkekleri sayesinde, Fransa'nın nüfusu da artacaktır.»

Şayet bu düşünce gerçekleşirse İş ve İşçi Bulma Kurumumuz, dış ülkelere gönderdiği işçilerimizin meslek gruplarına bir dosya daha katacağıdır: Bazı Avrupa ülkelerine duvarcı, dokumacı, bulashıkçı, şekerci, kekçi; Fransa'ya sadece seksçi!

PERŞEMBE

Sonrası

Askeri cuntanın sözcüsü açıklıyor: «Yunanistan'daki siyasî mahkemeler, daha bir yıl tutuklu kalacaklar.»

Bu bir nöbet değişikliği her halde... Sonra onlar duruma hâkim olup, sanırız bugünkü yöneticileri içeri alacaklar!

CUMA

Eşek şansı

Amerikalılar, fezaaya eşek gönderceklermiş.

Gelişmiş ülkelerle, az gelişmiş ülkeler arasındaki farka bakınız hele. Birinin halkı gökdelenlerde yaşıyor, diğerinin halkı bir göz odaya sekiz kişiyi sığdırmaya çalışıyor.

Biri eşegini ilme hizmet etmek için fezaaya yolluyor, diğerinin eşekleri salam ve sosislere lezzet vermek için, sur dibini boyluyor.

Birinin insanları borçlu harçlı, diğerinin eşekleri insanlardan şanslı!

CUMARTESİ

Oh oh!

Su derdinin çaresi bulunmuş. Oh, oh! Bu çareyi bulanların ellerine, dillerine, bizler için yorulan beyinlerine sağlık! Peki, bulunan çare ne imiş? 4 milyar lira! Bu para sağlandı mı, artık gürül gürül akıverecek çeşmele-rimiz.

«Arayan bulur, inleyen ölür» diye bir söz vardır bilirsiniz, Sabredelim biraz... Ömrü vefa edenlerimiz inşallah, 4 milyar liranın bir araya getirildiği günleri de götüre.

PAZAR

Gidiyoruz

«Sirkesi garı ile çevresindeki depolar naklediliyor.»

«İstanbul'daki fabrikalar, İzmir ve Bursa'ya naklediliyor.»

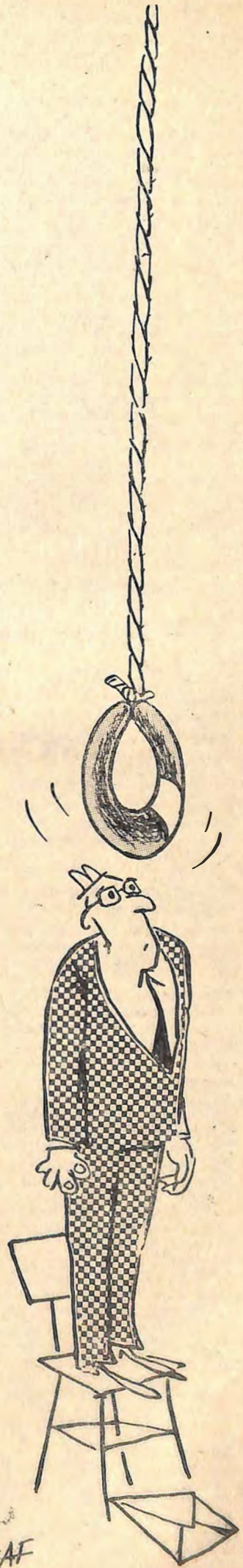
«Yeteri kadar ağaç yetiştirilemezse, Ankara'nın nakli düşünü-lüyor.»

Haydi bakalım... Kapılar kapansın, emniyet kemerleri bağ-lansın. Memleket ilerliyor!

Suya sabuna dokunmadan

Türkiye'de bir kişi, günde dokuz gram sabun sarfediyormuş.

Bu açıklamaya bakıp bakıp, bütün dünya durumumuzu anla-sın artık. Su desenez, suyun yüzünü görmüyoruz. Sabun dese-niz, günde ancak dokuz gramını tüketiyoruz. Devr-i Süleyman sa-yesinde suya sabuna dokunma-dan, hamdolsun yaşayıp gidiyo-ruz!

İNTİHAR!

ÖMER de, benim gibi şanssız insan... Evelallah neye elimizi attıysak, İstanbul'un çeşmeleri gibi kuruttuk...

Sucukçuluk yaptık, piyasayı eşek eti bürüdü, hava aldık... Turşuculuk yaptık, piyasayı asit bürüdü, hava aldık... Gazozculuk yaptık, piyasayı cola bürüdü, hava aldık... Peynircilik yaptık, piyasayı patates haşlaması bürüdü, hava aldık... Otobüsçülük yapalım, dedik, arabamızın önünde, arkasında, sağında, solunda, damında yazılı «Allah korusun» lar bile kurtaramadı bizi. Çukuru dolduran şoför, «Ağbi, kabahat bende değil, trafik kontrollerinde» dedi, çıktı işin içinden... Haydi dedik, bu da olmadı, işi montajcılığa dökelim, dana biz fabrikayı kurmadan Sanayi Bakanlığı'na otu tıkadı. Turistik o-tel yapalım dedik, çanak çömlekle-
rimiz gümrüklerde çürüdü... En son, yağcılık yapalım dedik, piyasayı motor yağı bürüdü, tüm yağımız elimizde kaldı...

Ulan ne şanssız, ne beceriksiz, ne tuttuğu dalı kurutan, kuruttuğu dal-dan sopa yiyen insanlarız biz bel... Çektik, çekti kafaları Ömer'le... — Ulan Ömer, ne yapalım be? — Her şeyi denedik arkadaş, nerdeyse Fahrettin Kerim gibi bastırmadığımız kartvizit çeşidi kalmıyacak... Yok yok yok... — Yahu çalıştır hele biraz kelle-ni!

— Sen çalıştırsana biraz!... Ömer çalıştırırken, ben çalıştırırken nihayet gece yarısına doğru yeni bir iş düşündük. İş ki, ne iş?... Bir koy, bin kazan!... Dergi çıkara-cağız...

— Ulan Ömer paramız yetecek mi? — Yeter ulan! — Ya yetmezse? — Yetmezse, Haşim İşcan'dan a-kıl danışırız, parasız nasıl döndü-re-lim bu dolabı diye.

Hemen oracıkta yazı tura attık: — Bana bak Ömer, yazı gelirse, sen sağ tutacaksın ben solu; tura gelirse, ben sağ tutacağım sen solu! — Kabul arkadaş!

Attık parayı ortaya. Yazı geldi: — Tamam arkadaş, ben solcuyum, sen sağcı, tamam mı?

— Tamam ulan arkadaşım. Sağcı-lar sarımsak yesin, solcular soğan yesin bana nesi, ben dalgama baka-rım.

Hemen devrisi gün işe giriştik... İkimiz de aynı basimeviyle anlaştık. Sonra dayandık gazetelere ilânlar:

«Önümüzdeki ayın birinde mutla-ka muvezzinizden bir İbaddullah der-gisi isteyiniz... İbaddullah dergisi, ar-dını Moskova'ya dayayanların bütün kirli çamaşırlarını ortaya döküyor... İbaddullah dergisi, milliyetçilerin der-gisidir... İbaddullah dergisi, dini bü-tün insanların dergisidir... İbaddul-lah dergisi, vatanını, milletini, bay-rağını sevenlerin dergisidir...»

Ömer'in dergisinin ilânından son-ra, benim dergimin ilânı çıktı gaze-telerde:

«Sömürücülüğe, vurgunculuğa, kapkaççılığa ilk defa cesaretle dur demesini bilen dergi Maraba dergi-sidir... Maraba, ilk sayısından itiba-ren büyük bir röportaj dizisine baş-lıyor... «Amerikan Uşakları». Bu ya-zı dizisinde, uşakların maskeleri al-aşağı edilecek ve memleketimizde çevrilmekte olan komprador dolapçı-lığı, bütün çıplaklığıyla ortaya seri-lecektir... Önümüzdeki ayın birini sabırsızlıkla bekleyiniz!...»

Bu ve buna benzer ilânlar, ay ba-sına dek devam etti... Bir taraftan da dergimizi hazırlamağa başladık. Nasıl olsa ikimiz de hem sağın hem de solun dergi ve gazetelerini okuya okuya iyice akort olmuşuz... Önce kapaktan başladık işe. Ömer:

— İlk sayıda kapak resmine ne koyacaksın? diye sordu.

— Şöyle, sırtında dağ gibi yük taşıyan bir hamal resmi koyup, altı-

Uşaklar VE Satılmışlar

Muzaffer İZGÜ

na da, «Bakın da utanın komrador-lar» yazmayı düşünüyorum.

— Basit...

— Pekiyi, bir gecekondu resmine ne dersin?

— O da basit...

— Acından ağlayan bir köylü res-mi, altına da, «Derdimden anlayan yok, hâlin nedir diyen yok,» diye yazsam?

— Gerçi bu olur ama, biraz daha sansasyonel olmalı.

— Nazım Hikmet'in resmine ne dersin?

— İyi bir fikir, fakaaat...

— Kocaman bir Go Home de bir şey demezsin ya artık?

— Oldu... İşte bu çok güzel!

Benim kapak resmim ayarlandıktan sonra, sıra Ömer'in İbaddullah'ı-na geldi.

— Süleymaniye caminin resmini koyayım mı?

— Basit!...

— Çetin Altan'ın resmini koyup da, altına da, «Çetin Çetin, kendine gel Çetin» desem?

— Olmaz!...

— Pekiyi, Menderes'in resmini ko-yup da, altına da «Allah gani gani rahmet eylesin» desem?

— Olmaz Ömer, daha etkili, yaşı-yan bir şey olmalı koyduğün.

— Buldum!... Şöyle onbeş yirmi kadar imam resmi, altına da şöyle bir yazı: «Bu arslanların yüzü suyu hürmetine ekmek buluyoruz.»

— Oldu...

Kapaklar iki gün içerisinde hazırlandı...

Ömer'e sordum:

— Sen, yazar falan tutacak mısın?

— Yok canım, baştan aşağı ken-dim yazacağım dergimin yazılarını, dedi. Ya sen?

— Ben de öyle yapacağım. Nasıl olsa kulak dolgunluğumuz var... İs-

tersen hemen birer kalem kâğıt alıp başlayalım yazmağa!...

— Tamam, başlayalım.

— Ben yazımın başlığını, «Moskof Oşoşları» koyuyorum.

— Güzel!... Ben de, «Satılmış Ha-inler» koyacağım, nasıl?

— Fevkalâde...

Başladık, harıl harıl yazmağa... Döşendim:

«Marabalar, arabalar, darabalar, işçiler, ırgatlar, sanatkârlar, hamur-kârlar, acından ölenler, yüzü gül-meyenler, dertliler, borçlular, has-talar, dullar, yetimler... Kurtuluş günü yakındır... Sizin olan şeyleri zorla alacağız, alacaksınız.

Kompradorlar, vurguncular, goy-goycular, uçkağıtçılar, hokkabazlar, madrabazlar, beynamazlar, artık so-nunuz geldi... Bu memlekette at koş-turur gibi, araba koşturan dostunuz Amerika bile kurtarmıyacaktır si-zi!... Nasırlı eller günden güne sert-leşiyor, hırçınlaşıyor, bilinçleşiyor... İpliğinizi pazara çıkardığımız za-man, kabuğuna çekilen sümüksü böceklerle döneceksiniz!... Ama, sümük-lü böcekler bile sizden daha haysi-yetli, daha dirâyetli, daha insaniyet-li, daha kerametlidirler!...»

— Oku bakalım Ömer yazdığını, dedim.

Okudu:

«Beslendiği yer besbelli olan Mos-kof uşaklarının artık aramızda işle-ri yok!... Onlar, bir an önce Mosko-va'ya gitmelidirler...»

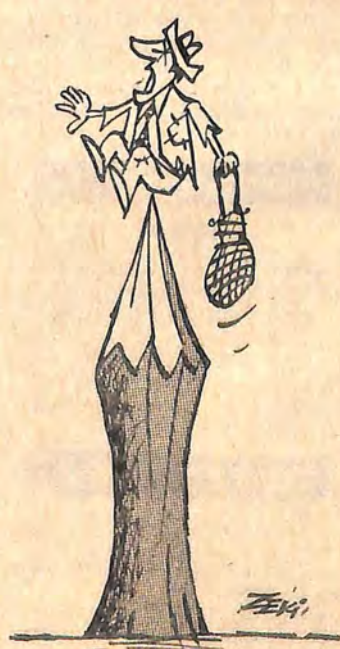
Ulan hayvanlar, ulan ayılar, ulan anasını babasını bi pula satan-lar!... Ulan sokak süprütülleri, sizi alçaklar sizi namussuzlar, sizi şap-ka görünce evinden geri dönenler... Ulan sizin ağzınıza... Ulan fahişe döller!...»

— Aman Ömer, sen ne yapıyorsun kardeşim? dedim.

Esnafa bol kredi verilecek. — Gazeteler —

Esnaf — Gel keyfim gel!...

Vatandaş — Gel Belediye gel!...

— Ne yapacağım, makale yazıyo-rum.

— Yahu bu çok ağır!...

— Aaa, neresi ağır be! Dur baka-lım daha... «Ulan Maraba denen der-gi, ulan paçavra, ulan tuvalet kağı-dı ulan senin o yazarın Halil denen herifin anasını avradını!...»

— Hişt, yavaş ol! Bana sövüyör-sun yahu!

— Tabii sövecem oğlum. Yoksa, senin dergi de hava alır, benimki de. Sahi, sen bana sövmedin mi hiç?

— Yoo!...

— Ulan Halil, hiç kafa yok sende be! Sıkıştır şunları bir paragrafa: «Ulan köpoğlu köpek Ömer, seni gi-di dinsiz imansız herif seni... Unut-tun mu ulan Konya'da oturak âle-minde basıldığını? Unuttun mu ul-an, sekiz yaşındaki sâbiyi şeker ba-hanesiyle kandırdığını? Unuttun mu ulan, Yeni Caminin duvarına sigdı-ğını, ha namussuz, söylesene ulan, söyle hadi hıyar!... İşte bunlar böy-le-dir okuyucuları. Onca namussuz-luk, onca melânet, onca ahlâksızlık paçalarından akarken, bir de kal-kar, din, iman, Allah derler!...»

Yazdın mı bunları?

— Yazdım Ömer, ama...

— Aması ne?

— Yahu bunlar makale değil, bi-rer küfürname.

— Ulan derginin satışı bu küfür-lere bağlı oğlum, aklını başına top-la! Dur bakalım, iş şahsiyete dökül-müşken, ben de biraz senin anan-dan babadan bahsedeyim: «Ulan Halil denen, yedi kere fırınlanmış halis Romanya kerestesi seni. Senin ananı Sarıyer'de bilmeyen yok lan... Üç kere mahallenin bakkalıyan, dört kere gece bekçisiyken, beş ke-re sütüğünen, altı kere de şimdiki üvey babanla basılmadı mı lan se-nin anan? Ya baban? Cümle Tophane bilir o namussuzu!...»

— Kimi, benim babam mı?

— Zihnimi karıştırma be, görü-yorsun ki makale döküyoruz. Ne di-yordum?

— Anam için diyeceğini dedin, sı-ra zavallı babamdaydı.

— Haa, baban... «Ulan kokmuş kı-zilet!... Senin öz babanı Topane'de tanımayan berduş var mıdır acaba? Esrar onda, eroin onda beyaz ka-dın ticareti onda... Ya kız kardeşin? — Allahşıkına kız kardeşimi karış-tırma Ömer. Şey, başka sayıya kal-sın.

— Üzülme oğlum, şimdi benimki-ni de sen karıştıracaksın. Evet, «Kız kardeşin Lüks Nermin'in en gözde sermayelerinden değil miydi? Seni gidi alçak seni!...» Daha geçen yıl oğlun!...

— Yahu daha oğlum beş yaşında.

— Olsun be... «Daha geçen gün, senin oğlun öğretmenin bacağına ayna tutup seyredirken yakalanma-dı mı?» Nasıl?

— Vah zavallı yavrucuğum vah!...

— Nasıl oldu, sen onu söyle!

— Eksik kaldı Ömer.

— Ne eksik?

— Mezardaki ninemle, dedemi u-nuttun.

— Esas karını unuttuk oğlum. A-ma onu ikinci sayıya saklayalım. O güne dek, ninen deden için de bir şeyler uydururuz. Sen de benimki-ler için uydurursun!

Tam ayın birinde, ikimizin de der-gisi satışa çıktı. Satış mı? Bir tek dergi dönmedi geriye...

Allaha bin şükür, her hafta beşer bin artırıyoruz dergi sayısını... Şim-dilik Ömer, benim dedemin dedesi-nin oğluna dek geldi. Ama ben, sıkı tutuyorum işimi. Ömer'in anasında çakıldım kaldım. O kadar çok hait-lar karıştırmış ki bu kadıncağız, ya-za yazı bitiremiyorum...

Her gece Ömer'le aynı meyhanе-de kafaları çekip çekip yazıyoruz. Birbirimizi tekdip etmek mi, asla!... Öyle bir şey bizim defterimizde yok!...

Muzaffer İZGÜ

Eşek Feza Yolunda!

Amerika, uzaya eşek
gönderecek. (Gazeteler)

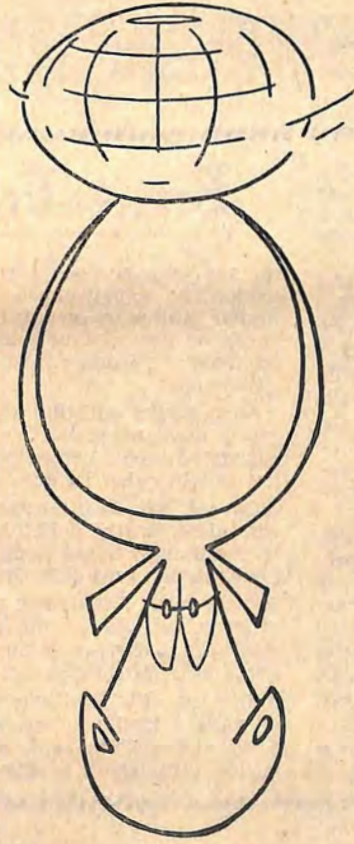
#

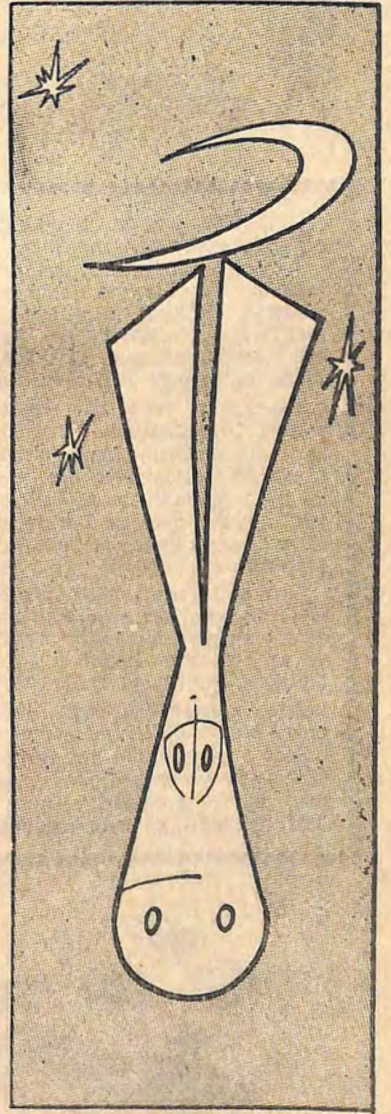
— Eyvah, arpasını vermeyi unuttuk!...

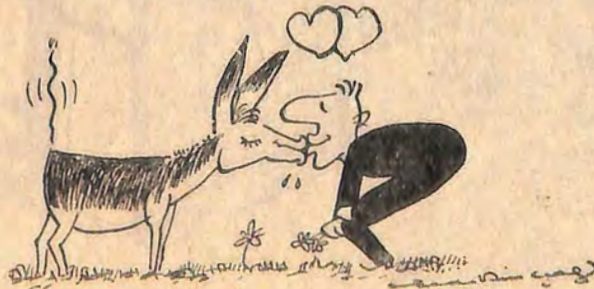
Yazısız

Sami Balıoğlu

Yazısız

Eşegin çilesi!...

1968 Kadını çapkın olacak

ERKEKLERİN ÇOK ZAMAN BAŞINI BELÂYA SOKACAK (!) OLAN 1968 MODASINDA KADIN DUDAKLARI DAİMA NEMLİ, ÖPÜLMÜYE HAZIR, BAKIŞLARI ÇAPKIN VE GÖZ KIRPIYORMUŞ GİBİ OLACAKTIR. KISACASI YENİ MODANIN KADINI CAZİBELİ, SEKSİ VE ERKEĞE « GEL - GEL » DİYEN (!) BİR İFADE TAŞIYACAKTIR.

BAŞI BELÂYA GİREN

MİS
TİK

-RİCA EDERİM PEŞİMİ BIRAKIN.
BİLDİĞİNİZ ERKEKLERDEN DEĞİLİM!

- GECE VAKTİ TENHADA DOLAŞMAYALIM DEDİM SANA VEHBİCİĞİM
BİZİ GÖRÜRSE NAMUSUMUZDAN OLACAĞIZ!

GEÇEN ayın en hareketli gün ve saatleri Şan Sinemasında geçti. Amerikalıların, limanımızı harb gemileriyle doldurduktan sonra bıraktıkları kötü intibai silmek için getirdikleri Los Angeles Filarmoni Orkestrası, İstanbulluları biraz teskin eder gibi oldu. Şan Sineması alkış ve bravo seslerinden yıkıldı. Bir Hintlinin danseder gibi zarif hareketlerle idare ettiği yüz beş kişilik orkestraya bir gece yirmi bir yaşındaki Amerikalı zenci piyanist, ertesi gece de Türkiye'nin iftihar kaynağı violonist Suna Kan eşlik etti.

Sarı saçlı, mavi gözlü bir Macar anne ile zenci bir Amerikalı askerin oğlu olan piyanist Andre Watts sahne arkasında ne kadar çok dost edindiyse, Hintli şef Zubin Mehta o kadar çekingen davrandı. Birçokları onun kibirli olduğunu sandı ama müzik topluluğunun buraya gelmesini sağlayan emprezaryo Ömer Umar bunun tamamen utangaçlıktan ileri geldiğini söyledi. Mamafih u-

Biraz Tuz

tuz bir yaşındaki şefin Hilton'daki telefonları, mütemadiyen genç hanımlar tarafından meşgul edildi. Ancak genç adam, Kanada'lı nişanlısına mektup yazdığı sıralar kimseyle görüşmedi.

Suna Kan'ın solistliği kadar endamı ve rahat hareketleri de müzikseverleri büyüledi. Yemek yer gibi rahat keman çalan bu güzel kadından daha çok heyecanlı gözükene biri de eşi, müzik kritikçisi Faruk Güvenç'ti. Konserden sonra ayağa fırlayıp alkışlayanlar arasında, Cemal Reşit Rey de vardı. Üstad, yarı türkçe yarı fransızca, «Bu kız bir kahramandır» diye bağırıyor sahne arkasına koşuyordu. Müzik tenkidçisi Faruk Yener ise, «Bir Hintlinin idare ettiği yüzbeş kişilik orkestraya, bir Türk violonistinin eşlik ettiğini Atatürk görmeliydi...» diyordu. Vel-

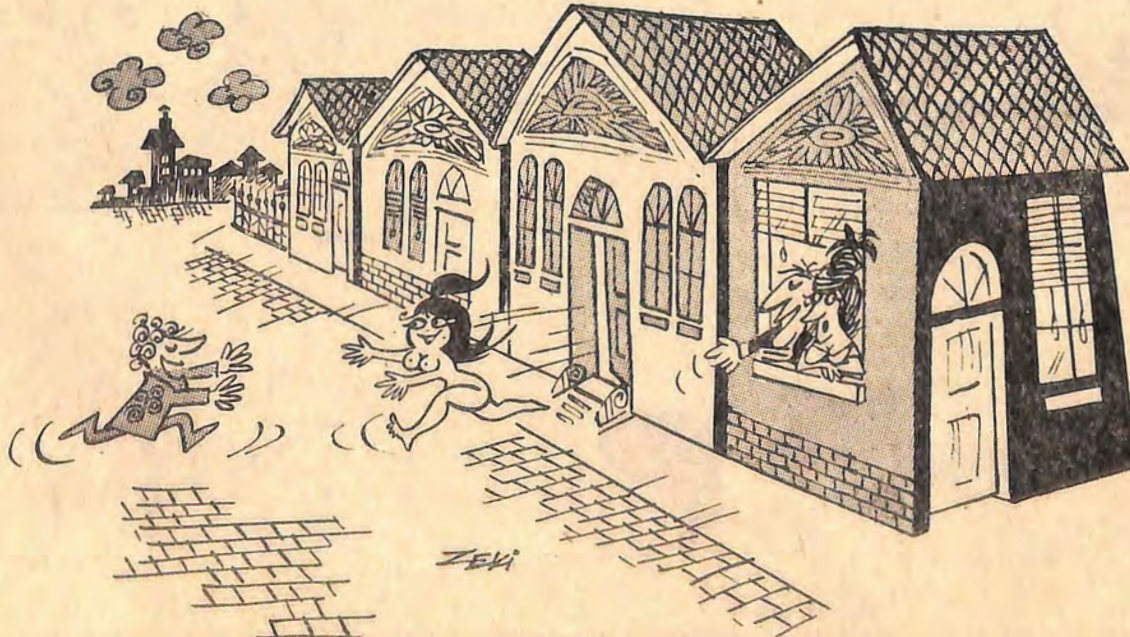
hasıl bizce geçen ayın en ilgi çekici olayı bu konserlerdi.

Tabii İstanbul'da bazılarının fikrine bakılırsa, güzellik müsabakaları çok daha ilgi çekici bir olaydı. Önce Fitaş'ın, sonra da Maksim'in geniş salonlarını dolduranların çokluğu, verilen önemi ortaya koyuyordu. Müsabakadan önce yine bir sürü rivayet dolaştı, jüri üyelerinin kulis yaptığı iddia edildi, kraliçenin çoktan seçildiği öne sürüldü, jüride tartışmalar yapıldı ama, sonunda hiç kimsenin beklemediği bir genç kız seçilince ortalık biraz yatıştı. Güzelleri seyretmek için bu iki geceye gelenler, birbirlerini de aynı ilgiyle seyrederek «bakma zevki»nin tadını doya doya çıkardılar.

Paris'e giden terziler birer birer İstanbul'a dönüyorlar. Hiçbirinin kendi kreasyonu yok. Bunlar, Türk havası vermeden aynen Paris'i taklit ettikleri için, pek özelliği olmayan defileler tertipliyorlar. Paris'e git-

— Gel abla, seninle aşk ko-

— Yeni evlilere bak, karıcığım!...

Nankör olur her makam
Gururlanma hemşerim.
Bir gün gelir inersin
Onurlanma hemşerim.

Yaya kaldı nicesi
Zindan oldu gecesi
Sözün sana ercesi
Pek aldanma hemşerim.

HEM

Siya

Her

Vardır,

Beyaz

Kavi sa

K. BİRSEY! BİZİM KIZ ÇAPKINLIK MODASINA BAŞLADI!.

ESKİ MODA

meden Türk havasını burada son modaya uygulayan terzihaneler çok daha makbul ama, bakalım hanımlarımız bunun ne zaman farkına varıp Avrupa'yı saran Şark havasına bürünecekler ve taklitçilikten kurtulacaklar!

Bu hususta ileri bir adım atan Türk Hava Yolları, yakında bir yarışma açıyor. Türk havası taşıyan ve dünyaya bizim modamızı yayacak olan terzilere, hostesleri için kıyafet hazırlatacak olan Türk Hava Yolları, bu yarışmanın çok adilâne yapılması için çalışıyor. Hatır gözetilmeyecek, yarışmanın jürisi de tanınmış terziler ve sanatçılardan olacak.

Ünlü aktör Altan Erbulak son günlerde ava merak sardı. Ömründe bir defacık olsun eline tüfek almayan aktörün bu av merakına şaşanlar, düzenlediği av partisine katıldılar, fakat sevimli aktörün tüfek yerine, bir film makinesine sarılışını hay-

Biraz Biber

retle gördüler. Meğer Altan Erbulak sabahın çok erken saatlerinde yatağından kalkamazmış ve ancak avcı arkadaşlarının zoruyla tarlalara gidip, arzuladığı sahnelerin resmi çekermiş.

Şampanyalar, viskiler ve havyarlarla açılışlarını yapan tiyatrolar içinde perdesini açmayan tek tiyatro Muammer Karaca'nunki. Zira sevimli aktör tiyatro tetkikinde bulunmak üzere Paris'i geziyor. Bulvar tiyatroları üstünde incelemeler yaptığını söyleyen aktörün, başka sahalarda da bilgisini genişlettiği orada kendisini görenler tarafından açıklanıyor.

İstanbul'da hanımları inceletirmek ve güzelleştirmek için «Kuğu»

isminde bir enstitüyü bir kaç yıldan beri işleten Yüksek Kimya Mühendisi Nurten Kaptanoğlu, geçenlerde Avrupa veya Amerika'daki emsallerinden hiç de aşağı kalmayan nefis bir berber salonu açtı. İki katlı icrayı faaliyette bulunan bu güzellik enstitüsünün ilk müşterileri arasında Türkiye birinci güzeli Neşe Yazıcıgil de vardı. Bizzat Nurten Kaptanoğlu'nun makyaj yapıp Londra'ya yolladığı güzel, «Ömrümde bu kadar güzel bir salon görmedim» diyerek oradan ayrıldı. Kuğu'da çalışan bütün personel de, kraliçeye nasıl hizmet edeceklerini bilemediler.

İran'daki taç giyme merasimi, bütün İran sefaretlerinde kutlamalara sebep oluyor. Nitekim 26 Ekimde İran'ın Başkonsolosu M. Moghadam ve eşi büyük bir resepsiyon vererek, bu mutlu günü İstanbullularla birlikte tesit ettiler.

Leylâ ERDURAN

a bir açık oturum yapalım!...

RİM

Yüze gülen çok olur
Kötü günde yok olur
Sonra hâlin ok olur
Hemen kanma hemşerim.

Mağrur olma şan ile
Devrilirsin an ile
Türlü çeşit zan ile
Nârâ yanma hemşerim!

si
ldişi
şi
nşerim.

— Hepsi hediye valla abi... Bu manto anama, şu etek bacuna, bu da emmi oğluna!..

UFA ile yapıldığı takdirde harika olur

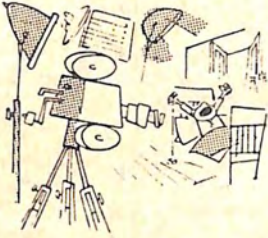
UFA, Türk yemeklerine
ve tathlarına
en uygun margarinidir.
UFA'nın tadını alanlar
bir daha başka margarin
kullanmazlar.

UFA – üstün lezzetli margarin

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

Bir film nasıl çevrilir?

Saat gecenin ikisi:
Prodüktörle dostu bir gece kulübünde dans ederken Necla onu yıldız yapmazsa birlikte gitmeyeceklerini söyler...

Saat ikiyi yirmi geçiyor:
Prodüktör telefona koşar ve senaristin evini arar... Senarist o sırada çalıştığı için evdedir... Prodüktör ona sabaha kadar Necla için bir senaryo yazmasını emreder... Senarist avansını ister... Rejisör bir komiyle senariste bir beşyüzlük gönderir...

Saat üç:
Senarist beşyüzlüğü alır ve senaryoya başlar...
Saat altıyı yirmi geçiyor:
Senarist senaryoyu bitirir... Yatar...

Saat dokuz:
Senarist senaryoyu şirkete getirir... Prodüktöre verip bonolarını alır...

Saat dokuz buçuk:
Prodüktör rejisörü bulur... Senaryoyu verir... Rejisör asistanına öğleden sonraki iş planını çıkarmasını emreder...

Saat on:
Işıklar, minibüs bulunur... Figüranlar toplanır...

Saat onbir:
Necla berberden gelir... Prodüktörün odasına girer...

Saat oniki:
Jön gelip mukavelesini yapar, avansını alır...

Saat onikiyi yirmi:
Senaryo tasdikten gelir...

Saat onüç:
Ekip yola çıkar...

Saat ondokuz:
Filmin çekimi biter...

Saat yirmi:

Yeşilçam'dan ne haber?

Senarist olduğum için filmcilerden korkup Yeşilçam'ı gırgıra almadığım söyleniyormuş... Bunu duyunca ben de bozulup makinenin başına geçtim ve netice olarak bu sayfayı hazırladım... Okuyunca ya bana ya filmcilere hak vereceksiniz. İşte o kadar...

YEŞİLÇAM LÜGATİ

AMORS — Rejisörün bozulduğu artistin arkadan görünüşü...
AMERİKAN PLÂN — Yabancı filmcilerin yerli filmciliği du-man etmek için kurdukları plânlar...

BEL PLÂN — Güzel bir kadın yıldızın yatak odasında gre-koromen çekilen belden yukarı çalışma...

BONO — Filmci parası...

BAŞ PLÂN — Kamerayla çekilen kelle resmi...

ARTİST — Prodüktöre bonosunu almak için rol yapan kişi...

SET — Film çekilirken ayağa takılan çıkıntı...

PLÂTO — Eski eşya deposu...

TRAVELİNK — Kadın yıldızla sıyırtarak yaklaşma...

PAN — Yan yan bakış...

FIGÜRAN — Kahve müşterileri...

JÖN — Filmcilerden en çok parayı kesen erkek çocuk...

JÖN KIZ — Aynı işi yapan kadın...

BETMEN — Prodüktörden ikide bir parasını isteyen ve ka-fa ağrıtan kimse...

VAMP KADIN — En hızlı soyunan kadın yıldız...

REJİSÖR — Film piyasasında en bol bulunan eleman... (Bak Bab Cafeteria).

SENARİST — Beş saatte yüzelli daktilo sayfası yazı yazan kişi...

PRODÜKTÖR — İşletmeci ile artist arasındaki komisyoncu...

OPERATÖR — Hareketli fotoğraf çeken kimse...

ASİSTAN — Rejisörün hovardalık yaptığı sırada filmi çeken çocuk...

İŞİKÇİ — Şehir ceryanıyla ikide bir oynayıp kontak attıran elektrikçi...

GALA — Artist ve rejisörlerin yeni yaptıkları elbiselerini göstermek için yaptıkları bir çeşit defile...

MONTAJ — Figüran bir kıza soymak için yapılan mânalı hareketler...

DUBLAJ — Başkasının konuşmasını taklit etmek...

SENKROM — Yemeğe götürülen bir artist kızla anlaşma...

NEGATİF — Karanlıkta el peşrevi...

POZİTİF — Aydınlıkta el peşrevi...

PRODÜKSİYON — Ekibin hep birlikte sandöviç yemesi...

PRODÜKSİYON ÂMİRİ — Ekibi minibüsle dolaştıran adam...

VİZYON — Sinemacılara verilen akşam yemeği...

İŞLETMECİ — Prodüktörün velinimetisi...

SİNEMACI — Filmde en çok para kazanan adam...

SEYİRCİ — Bütün bunlara rağmen para verip sinemaya git-mekte ısrar eden bedbaht...

Filmin montajı yapıp iş kop-

yası seyredilir...

Saat yirmibir:

Film stüdyoya gider... Dublaj

yapılıp kopya basılır...

Saat yirmiliik:

Prodüktör ve işletmeciler filmi

seyrederler...

Ertesi gün:

Filma sinemalarda oynar...

Bir yıldızın itirafları

Adım lâzım değil... Beni çoğu-nuz beyaz perdeden, bir kısmınız da şeyimden tanırırsınız... Tam on iki yaşında Yeşilçam'a düştüm...

Tam düştüğüm anda şefkatli bir rejisör beni görüp otele götürdü ve beni yıldız yapmak için yatakta yemin etti... Ondan sonra bir yükseldim bir yükseldim sormayın... İlk filmimde beş yüz, son filmimde elli bin lira aldım... Sanatıma hayranım... Şimdiye kadar yüz iki bin filmde oynadım... Yaaa... Bilhassa göğüslerim sayesinde hep bel plân çalıştım... Aşka inanmam... Ke-revizi çok severim... Bir katım, bir kedim, bir de arabamla, es-mer palabıyıklı bir şoförüm var... Aşka inanmam fakat erkek-lere her gece inanırım... Bilhas-sa gece hayatına bayılırım... Hele odada loş ışık olursa dayanama-mam... Bütün idealim altın por-takalı alıp bir güzel yemektir... En beğendiğim rolüm... (Kadın Değil Salça) filmindeki rolüm-dür... Orada çok duyarak oynadım... O kadar duydum ki reji-sör bile bu kadar duymama da-yanamayıp boynuma sarıldı... Şimdi futbolcuların Ahmet'le yaşıyorum...

Annemi babamı Taşkasap'ta bıraktım... Onları kendi hayatıma sokamam, pozumu bozuyorlar... Bir gün Türkiye'ye gelirse Elia Kazan'la karşılıklı oynamak isterim... En beğendiğim yabancı artist Conwayne'dir... Kadınlarını sevmem, çünkü ben daha güzeli-m hayatım...

RİNGO NASRETTİN HOCA'YA KARŞI

Kazıntı filmin bir kordelâsı — Konya ovalarına atıyla gelip or-daki esnafın haracını yemeye ka-lan İtalyan kovboyu Ringo ile Nasrettin Hoca'nın gırgır geç-mesi... Baştanbaşa matrak, heye-can bol kızlar, yumruk tekme, inek, manda ve tepsi tepsi bakla-va... Dikkat filmin sonunda Kon-ya kaşık havası.

KİLİNK MORTOCULARA MEYDAN OKUYOR

Kilinkin Karacaahmet mezarlı-ğında geçen korkunç macerası...

YENİ ÇEVİRİLEN FİLMLER

Bu yıl yerli filmciler gene daha çok maceralı filmlere yatmışlar-dır. Bilhassa kavgalı ve dramlı filmler çevrilmektedir. Aşağıda film şirketlerinin kıyasıya çevirdikleri filmleri veriyoruz...

Kendini ölü sanan İmamın kızı Safinaz'la Killing arasındaki aşkı kuskanan mezarci Mahmut'un intikamı... Bol miktarda ceset... Cenaze levazımatı... İskatçılarla hafızlar arasında mezarlıkta bü-yük kavgâ... Hatim indirilir.

BİR MEMURUN BAKKAL DEFTERİ

Ay başında borcunu veremeyen bir memurun kasap, bakkal ve

manavla yaptığı ayak oyunları... Beş çocuğunu terkedip kendini trenin altına atarken makasın açılmasıyla kurtulan bedbaht aile reisi... Her sahnede dram, her plânda hıçkırık... Galata Köprü-sü altında biraz balık ekmek için izzeti nefsi beş kâğıda sa-tan biçare genç Kâzım... Yanu bu filme gitmek senin nene lâ-zım...

Ve daha binlerce film... Bu yıl yerli filmciliğin sonu olacaktır...

O BİÇİM KADIN

Büyük yıldız Şükran Koray'ın en kuvvetli dramı... Baştanbaşa hakikat içinde çevrilmiş ağlama-lı bir film... En kuvvetli karakter yıldızları... Evini terkeden bedbaht bir kadının muhabbet tellâllarının eline düşüp tam Tak-sim'de satışa gelirken piyastos olması Seneler sonrası anasını tanımayan küçük yavru... Bir se-ansta beş mendil ıslatacak bir şaheser... Ağlamayan sinemaya giremez.

Prodüktörler Cemiyeti adına
Hüseyin Derman

Huzurunuzda atılan bu kazık!..

Vedat SAYGEL

KÜRSÜDEKİ adam her ağzını açışta köy meydanı alkıştan inliyor, ortalık inledikçe kürsüdeki yeniden gayrete geliyordu.

— Bugün, yerini tesbit etmek için toplandığımız ve çok kısa bir zaman sonra bitirip meydana çıkaracağımız bu iğne fabrikası sayesinde köyünüz birdenbire refaha erişecek, sanayimiz gelişecek, şimdi üç kişi bir iğne ile idare ederken, yılda ortalama fert başına üç iğne düşecektir. Milli bütünlük ancak muhalefetin sökülmesi, dertlerin dikilmesiyle sağlanır arkadaşlar. Bu sebeple her şeyden önce bir iğne fabrikasının kurulmasını kaçınılmaz gören partimiz ve hükümetimiz, bu önemli tesisleri köyünüze armağan ederken hepinize hayırlı olmasını diler.

İpler gerildi, fabrikanın yerini işaretleyecek kazıklar getirildi, alkışlar arasında kürsüye çıkan başka biri:

— Sevgili arkadaşlarım, dedi. Biraz sonra huzurunuzda atılacak bu kazık aslında bir fabrikanın değil, bir medeniyetin doğuşu olacaktır!

Meydandaki kalabalığın gerilerinde konuşmaları dinleyen köylülerden biri:

— Duyuyon mu Rıza emmi? dedi. Ne lâf etti adam? Dinle dinle bak bi şeyler daha söylüyor.

— Biz bunların hepsini biliyok oğul, dedi Rıza emmi. Daha çoook köylü bu meydana toplatılır, kazıklar atılır... Pavlika dediğin hükümetin eline geçer de, kolay kolay biter mi? Madem pavlika istiyordunuz, Angara'dan önce bize bi akıl danışaydınız ya.

— Aman emmi, hükümet yardımı olmadan pavlika yapılır mı hiç?

— Yapılır oğul yapılır. Ustahgını öğrendikten sonra her bi şey yapılır. Canın otomofil pavlikası mı istedi? Köylüyle kafa kafaya ver, yap. Çimento pavlikası mı istedi? Fazla mal göz çıkarmaz ya, onu da yap bulunsun! Hoş, başlangıçta biz de sizin gibi yaptydık emme sonunda pavlikanın nasıl yapıldığını kavradık. Dedim ya, bu işlerin yolunu yordamını bilmediğimizden, ilkin biz de sizin gibi tersinden başladydık. O sıralarda bizim miftar, Dibi-kırık Niyazi'ydi. Çok oluyo bu dediğim. Bi sabah bi tevatürle uyandık ki, yer yerinden oynuyor!

— Ne ülen, dedim Topal Osman'a. Neyin bayramını yapıyorsunuz gene?

— Büyük adam geliyo emmi, dedi. Pavlika yapacaklarımı köye.

Vardım gayfeye ki, Topal'ın bayram yaptığı habere köylü kafa kafaya vermiş, kara kara düşünüyor!

— N'oldu ülen, dedim Çopur Hakkı'ya, bu yasinız ne?

— Sorma dedi köye büyük adam geliyormuş. Gaymakam da köy meydanına bi kürsü hazırlamamızı istemiş.

— Eee, bütün sıkıntınız bu mu? Büyük adam geliyorsa, hoş geldi safa geldi.

Eski miftar atıldı: — Sıkıntımız büyük adamdan değil ağa, bizi düşündüren kürsü derdi.

Eski miftar haklı. Hükümetin sayesinde candırmayı gördük, yolu olmayan köyden yol parası istendiğini gördük, tahsildarı gördük emme, tövbe büyük adam deneni görmeydik! Milleti aldı bi telâş. Ötüne gelen:

— Büyük adam dedikleri candırmadan da büyük mü? diye birbirine soruyor.

Öyle ya... Madem gaymakam emretti, «Kürsü hazırlayın» dedi, bi değil on kürsü kurduralım. Fakat

gelecek adamın büyüklüğünü bilmeden ölçüyü nasıl tutturalım?

Eski miftar Uzun Durmuş'u göstererek:

— Nah, bunun boyuna göre bi şey yapsak yeter, dedi.

İhtiyar heyeti toptan karşı koydu:

— Yetmez, dediler. Askerde onbaşı bile olamayan Durmuş'tan, büyük adam olur mu?

— Peki, dedik, büyük adam dedikleri şöyle göz kararıyla bizim Durmuş'tan ne kadar büyüktür?

Eski miftar da dahil, kimse büyük adam görmemiş gi boyunu bonunu tarif etsin.

— Bizim gaymakam, bir metre yetmiş santim, dedi eski miftar.

— Eee?...

— Gaymakamla, hükümetin büyük adamı arasında kaç rütbe var?

— Belediye başkanı, bir. Vali, iki. Validen sonra da her halde büyük adam dedikleri gelir.

— Üç rütbe var yani...

— Diyelim üç.

— Gaymakamın boyunu üçle çarpın, olsun bitsin!

Bi hesap, bi kitap, gelecek büyük adam memleketteki büyük adamların en gıvası olsa, boyu gene beş metreden fazla tutuyor!

— Bre aman! Biz bu beş metrelik adamı hangi kürsüye çıkarır, hangi eve sığdırırız?

Uzatmayalım koca bi kürsü kurduk, büyük misafirimizi beklemeye koyulduk. Gele gele ne gelsin? Sizin bacak kadar gayfeci İpram, bizim büyük adamın yanında dev gibi kalır! Vay başımıza gelenler! Bu

sefer de başladık adamı kürsüye nasıl çıkaracağımızı düşünmeye!

Gasabadan gelen parti başkanı:

— Ne duruyonuz len, omuzlasana dedi de, adamı tuttuğumuz gibi bağıra çığıra, alkışlaya ıslıklaya atık kürsüye!

O ufak adamdan çıkan büyük lafları bi görecektin oğul:

— Ey benim asırlardan beri ihmal edilmiş vatandaşlarım! diye bi ünüyo, millet hümgür hümgür ağıyo! Sizin dertlerinize eğilmeyenlerden bu vatan hesap soracaktır!

Sonra tutup parmağını bi taraflara doğru sallayarak:

— Anadolu'nun bu ücra köşesindeki çilekeş vatandaşlar yokluktan kıvranırken rahat koltuklarına gömülen o gafiller, bu duygusuzluklarının cezasını er geç çekecektir! diye yirtiniyor!

Gasabadan gelenlerden birine dedi:

— Gafil dedikleri de kim ki?

Dedi:

— Halkçılar.

— Kimden hesap sorulacak?

— Halkçılardan.

— Şimdi hükümet kimde?

— Halkçılarda...

— Bu adam kimden?...

— Halkçılardan...

— Eh, dedik, hesabı Halkçı soıacak, Halkçı verecek. Burada mahsustan hır çıkarıyor ki, mahkemede bizi de şahit gorsececek.

— Yok, dedi gasabadan gelen. Mahkeme değil, seçim var da köyü kalkındırmaya çalışıyor.

Büyük adam saydı döktü, son söz olarak:

Çöpçüler beyaz önlük takacak. — Gazeteler —

Yazısız

— Dileyin benden ne dilerseviz, dedi.

— Valla bey ne dileyek? Sağlığı-nızı...

— Yoo, dedi. İsteceksiniz.

— Eh, dedik, madem istemek şart, birer cigara ver yeter.

— Köyünüzün eksikleri yok mu?

— Çoook...

— Olmayanları birer birer söyleyin bakalım.

Ordan, Deli Rezzak ünnedi:

— Olmayanları saymaya kalkarsak, güne sığmaz bey. Biz olanları söyleyelim, olmayanları siz bulun artık.

— Neleriniz var?

— Üçyüz hanelik bi köyle, topu topu kırk iki baş davar!...

Keşke büyük adamı hiç görmez olaydık gardaşım. Keşke eksiklerimizi ondan saklayaydık. Tutturdu sizin köye sulama tesisleri yapacağım diye!

— Bey, yapmasına yaparsın belki ama, bizim buralar kuraktır, tesislere suyu nerden getirirsin?

— Önce tesisi hele bir yapalım, iş su bulmaya kalsın, diyor.

— Eh, ne diyek? Yap da kurtul gayrı!

Gitti. Seçimlere bir ay kala bi sürü adamı da ardına takmış, geldi. Köy ölçüldü biçildi, en uygun yer seçildi, cipten çuvalar dolusu ucu yontulmuş kazıklar indirildi, nutuklar çekildi, yerler işaretlendi, adamlar geldikleri gibi gitti.

Devresi gün ameleler erkenden gelip, işbaşı yapacaklardı zaar.

Sabah karanlığında bi bağıriş bi çağırışla uyandım ki, ezan desen ezan değil. Yangın desen, yangın değil. İnliyor ortalık! Uzaktan uzağa:

— Birkaç gün sonra huzurunuzda atılacak bu kazık... gibi sesler geliyor.

Bizim Tevfik emmiye:

— Gene n'oluyor? dedim.

— Valla yeğen dedi, bi kazık atılacakmış ama, kime atılacağını ben de anlayamadım.

Koştuk ki, köy meydanında ünneyip duran bizim büyük adamları arkadaşları değil mi? Biri iniyor, biri biniyor kürsüye! Her çıkan da medeniyet uğruna, kalkınma uğruna bizim köye atılacak kazıklardan bahsediyor:

— Birkaç gün sonra huzurunuzda atılacak bu kazık!...

Bey, atacaksan at şu kazığı da kurtulak. Anlaşılan kazığı yemeden ne uykumuz uykulu olacak, ne de köy bu gürültüden kurtulacak!

Biz kazığı razıyık ama, kazık dediğin kolay atılmazmış meğer. Tam bir ay gittiler geldiler, her gelişlerinde uzun nutuklar çektiler, günün birinde de vakti saati geldi, kazıkları atıp işi bitirdiler!

Üstünden koca bir kış geçti, bizim köyü, kazıkları çakılmış sulama tesislerini ne arayan var, ne soran!

— Oh, dedik, kurtulduk zaar.

Kurtulmamışık kardaş. Sevincimiz kursağımızda kaldı. Bi sonraki kışa girerken büyük adamların cipi yeniden köye dayandı. Adamların bizi unutmaları boşuna değilmiş hani. Halkçılar seçimi kaybetmiş, başa Demirgıratlar geçmiş. Habarımız yok. Yeni hükümetin büyükleri, eski hükümetin attığı kazıkları beyenmemiş, sulama tesisleri yerine köye pavlika kazıklarının çakılmasını emretmiş.

Köy yeniden ölçüldü biçildi, cipten çuvalar dolusu ucu yontulmuş kazıklar indirildi, kurbanlar kesildi, kürsüye çıkan öncekilerden daha büyük bi adam:

— Eski iktidar tarafından ihmal edilen köyünüzü, mämur ve mürefeh bi köy yapmaya geldik, dedi.

— Eh, sağolun, dedik.

O konuştu, biz dinledik. O kurulaacak pavlikadan çıkılacak kazıklar-dan bahsetti, biz:

— Yaşa, varol, diye ünnedik.

Sonra kurbanlar kesildi, kazıklar çakıldı, pavlikanın tamamlanması temelinin atılmasıyla, plânının Angara'da hazırlanmasına kaldı.

Gitti adamlar. Güz geçti, kış geçti, bahar geçti, gelen giden yok! Günler su gibi akıyor, millet «Pavlika yapacağız» diye atılan kazıklara bakıyor!

— Ülen, dedik, bi habar salalım da ya gelip pavlikayı yapsınlar, ya da şu kazıkları söküp atsınlar!

Çektik telgrafı. Ara seçimlere bi hafta kala aynı büyük adamlar, aynı ciple geldiler. Kürsüye çıkıp:

— Sizlere daha güzel bir tesis kazandıracağınızı müdelemeye geldik, dediler.

Açıkladılar da anladık şüktür. Bunlar vaktiyle pavlikanın kazığını aymasına atmışlar ama, bizim köyün durumunu dikkate alan mühendisler:

— Elentiriği olmayan köyde, pavlika çalışmaz! diye dayatmışlar.

— Peki şimdi n'olacak?

Elentirik santıralı kuracaklarımı önce.

Köy yeniden ölçüldü biçildi, cipten torba torba ucu yontulmuş kazıklar indirildi, büyük adamların en büyüğü tarafından elentirik tesislerinin memleket ekonomisine sağlayacağı faydalar hakkında tesirli bi nutuk çekildi, kazıklar da atıldıktan sonra adamlar geldikleri gibi gitti.

Köy döndü oyulmuş çukura. Nereye bassan, ayağına bi kazık dolanıyo! Gelir de başladıkları işi bitirirler desek, kazığı atan en azından üç beş ay uğramıyor!

— Peşini bırakalım gayrı bu işin, dedik.

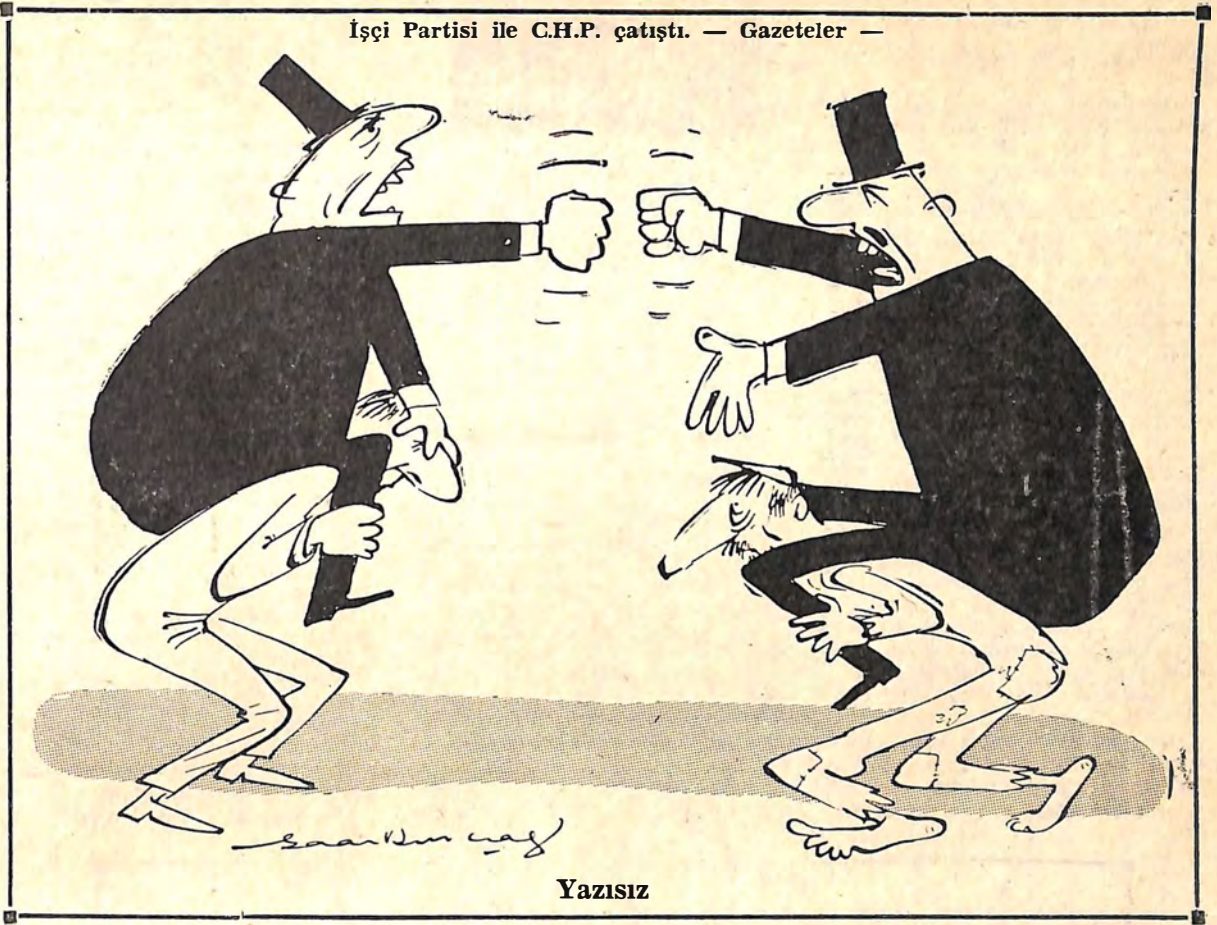
Köyün kalkınmasını kafamızdan sildik, kazıklanmamış yerleri ekip biçmeye giriştik.

Üstünden iki yıl mı geçti, üç yıl mı, bi gece tam yatmaya hazırlanırken, gayfe tarafından gelen bi sesle don paça uğradım sokağa! Bi adam ünnüyor ki, ben diyeyim gırtlığı sıkılıyor, sen de bıçakla doğranıyor! Seğirttim gayfeye ki ne göreyim? Şimdiye dek yüzünü hiç görmediğim bi büyük adam, çıktığı masanın üstünden:

— Sorarın size, bu kazıkları kim çaktı? diye bar bar bağırıyor mu?

Beni aldı bi korku. İster misin elin açık gözleri size tesis yapıyoruz diye devletin arazisini kazıklamış olsun da. habar alan hükûmat bu işi kimin yaptığını soruştursun!

İşçi Partisi ile C.H.P. çatıştı. — Gazeteler —

Yazısız

Adam:

— Sorarım size, bu kazıkları kim çaktı? diye ünnedikçe, bizimkiler suçlu suçlu susuyor.

Köylünün yanına varayım da:

— Sakın üstünüze almayın ülen. Kimin çaktığını bilmiyok deyin, çıkın işin içinden, diye tembihlemeyi düşünürken, biri cevap verdi:

— Allah razı olsun siz çaktınız bey!

Adam bi yumuşayış yumuşadı, şaşarsın!

— Evet, dedi. Huzurunuzda atılan bu kazık, köylerimizi aydınlığa kavuşturma prensibimizin ilk adımıdır arkadaşlar. Bu kazık...

Eyvaah, çare yok yeniden kazıklanıyoruz galiba derken enseme bi el dokundu. Döndüm baktım ki, Kel Mirzo'nun askerdeki oğlu:

— Ne o emmi? dedi. Bu adam ne yapıyor orada?

— Görmüyon mu, dedim, elentirik santıralı yapıyo.

Şaşırdı oğlan:

— Yeni mi başladı?

— Yoo, çok oldu başlayalı.

— Hani bunun ameleleri?

— Bu çok bi usta elentirikçi oğul, dedim. Tek başına yapıyo!

Bi yandan biz yârenlik ederken, bi yandan da kürsüdeki büyük adam:

— Biz Hızır gibi yetişmeseydik, köyünüz ışığa kavuşabilir miydi? diye inşaata devam ediyor.

— Hâşâ, dedik.

— O halde köyü birdenbire kalkındıracak tesisin hayırlı olmasını bi kere daha dilerken, muhaliflerimizin insafsız iddialarına, seçim sandıklarının başına giderek oy'unuzu, gece gündüz sizin için çalışan partimize vermenizi beklerim.

İnşaati gene yarım bırakıp gitti. Kel Mirzo'nun oğlu:

— Demek pavlika denen şey, masa üstünde kuruluyor, dedi.

— He, dedik.

— Başka hiçbir şey kullanmıyorlar mı?

— Kullanmıyorlar.

— Yalnız kazıkla nutuk...

— He, yalnız kazıkla nutuk.

— Öyleyse kendiniz neden yapmıyorsunuz da, ta Angara'lardan adam gelmesini bekliyorsunuz?

— Essah len, dedik. Neden kendi-

miz yapmıyoruz bu pavlikaları?

İşte böyle oğul. Kel Mirzo'nun tüysüzü uyarımasaydı, büyük adamların gelip pavlika yapmalarını, tesis kurmalarını daha çok beklerdik. Şüktür kendi işimizi kendimiz görüyoruz gayrı.

— Ee, dedi Parlak Niyazi, becerabiliyonuz mu?

— Ohoo, dedi Rıza emmi, bizim oraları hiç görme şimdi. Kimimiz başlanmış işleri bitirmek için günde sekiz saat nutuk atıyoruz, kimimiz yeni tesislerin kazığını atıyoruz. Hele bi traktör pavlikasına başladık ki, sorma!

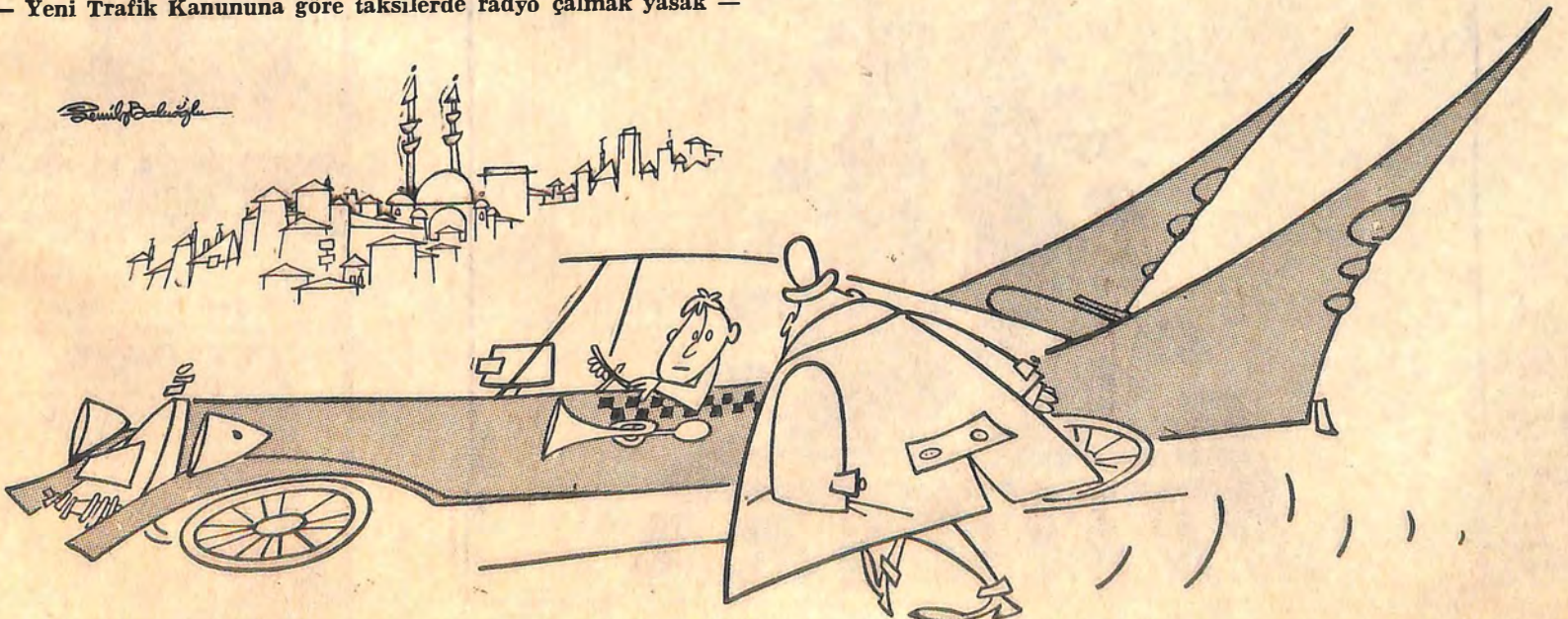
Kürsüdeki adam iğne fabrikasının kazıklarını çakmış:

— Huzurunuzda atılan bu kazık... diye yeni bir konuşmaya başlamıştı.

— Yazık, dedi Rıza emmi. Keşke Angaradan pavlika istemeden bize bi danışaydınız. Hoş, malzemesi kazık çakmakla nutuk atmak olduktan sonra pavlika dediğini hükûmat da kurar ama, iktidar değişir, plân değişir sizin işiniz uzar da uzar!

Vedat SAYGEL

— Yeni Trafik Kanununa göre taksilerde radyo çalmak yasak —

— Sesin güzel mi bari oğlum?

Kimine uzaydan, kimine gökten

«Otomobilin var, nasıl olsa oradan da geçiyorsun, bari aliver bizimkini...» der gibi bir teklif geldi geçenlerde bir sabah Londra'ya Moskova'dan... Ve, İngiltere'deki dev Jodrel Bank rasathanesinden «Venüs'e giden bizim roketin sinyallerini alverin, sizin oralardan geçerken» dediler.

Eee, Uzay-Çağı ricaları bunlar!... Venüs'e roket atılmış, uzay çağı başlayalı 10 yıl olmuş, dünyanın etrafında dönmeğe devam etmekte olan yüz kûsûr tetkik roketi varmış—evet, çünkü nükleer devletler de uzaya bu gibi tetkik heyetleri gönderiyorlar birkaç yıllığına—şeklindeki konular bizi ne ilgilendirir demeyin.

Geçen yıl, Londra televizyonunda Sibirya'daki faaliyet ve çalışmalarla ilgili bir program gösterilirken, İngiliz spiker, «Kimbilir şu anda Sibirya'da açılan bir petrol kuyusu, petrol işçileri için özel olarak elbiselerin yapıldığı İngiltere'ye ne gibi iş imkânları sağlama yolundadır?» diyordu.

Gerçi «Venüs'e giden roketimizin sinyallerini alverin» ricası, büyük bir iş siparişi değil ama, gene de önemli bir işbirliği, yeni bir teşeb-

İNGİLTERE NOTLARI

Resit
Aşçıoğlu

büs dolayısıyla yeni iş imkânları demek olabilir İngilizler için.

Biliyor musunuz, etrafımız ne kadar iyi, ne kadar hareketli, dünyanın etrafındaki atmosferde ya da atmosfer-ötesi tabakalarda faaliyet, çalışma, hareket ne kadar fazla olursa, bundan herkesin istifadesi oluyor.

Bakın, İngilizlere uzaydan iş imkânları, bize de gökten—gerçi iş değil ama, bizim için işten önemli olan bir şey—seyir imkânı çıkıyor!.. Nitekim, geçenlerde de bizim Kasımpaşa iskelesine, içinde İngiliz film yapımcıları ve artistlerinin bu-

lunduğu bir deniz uçağı konuvermiş...

SUÇLU KİM?

Halkın yiyeceği, sağlığı, istikbali konularında «Suçlu kim?» sorusunu her gün sordurtan enteresan bir film, 67 ilimizde birden oynamakta imiş... Muhakkak görünüz!

İŞÇİ FELÂKETİ!...

Bursalı bir arkadaşım anlatıyor du...

Geçenlerde bizim komşuya bir tahir işi için usta gelmiş. Kuvvetli rüzgârdan bizim kiremitlerden biri uçmuştu, yerine yenisini koyduruyordum diye düşündüm. İş bittikten sonra—ben de şunu ekleyiveririm, burada evlerin yüzde doksanbeşi tihal edeceğimiz iki katlı İngiliz otobüslerinden çok daha yüksek değildir—işçi, bir tek kiremiti yerleştirme parası olarak 70 lira isteyince sovinerek bir de okkalı teşekkür ettim...

Yüksek olmayan evinin damına hem tek bir kiremit koyma parası olarak 70 lira sayıyorsun, hem de sevincinden teşekkür mü ediyorsun? diye sorunca, bana:

— Eee, işçi hazır komşuya gelmemiş olsaydı ve doğrudan doğruya sendikasıdan çağırıtsaydım 170-200 liraya patlardı bana bir kiremit koydurma; nitekim kaç defa bu parayı ödedim de, cevabını verdi.

Ama diyerek ekledi ardından:

— Tabii, evim sigortalı olduğundan, sigorta şirketine başvuruyor, paramı alıyorum...

Kısacası, burada ve diğer Avrupa ülkelerinde işçilik, emek o kadar pahalı ki, işçinin uğradığı evin sahibi bir kazaya ya da felâkete uğramış gibi sigorta şirketine koşuyor!...

ADAMI BU ÖLDÜRÜR!...

Burada «Devlet-baba» ya çok saygı var.

Bu saygı daha doğuştan başlıyor. Çocuk doğar doğmaz, devlet-baba, küçüğe temiz bir binlik verdikten başka, 18 yaşını dolduruncaya kadar al benden sana bir ellilik ayda diyor, üstelik kalsiyumu da eksik olmasın diye belirli bir yaşa kadar da her gün yarım kilo bedava süt veriyor.

Onun için burada çocuk doğdu muydu, eşe dosta, akrabaya bildirir gibi, yakını bildikleri «devlet-baba» ya da çocuklarının doğumunu derhal haber veriyorlar.

Tabii tebrik elleri arasında devlet elinin uzanması, yurttaşı fazlasıyla memnun ediyor.

Daha sonra da çocuğa, orta okulu bitirme mecburiyeti, büyüyünce iş bulma mecburiyeti aksi halde hazine kasasından işsizlik tazminatı ödeme gibi modern mecburiyetlerle devlet-baba, yurttaşı daima elinden tutuyor.

Biliyor musunuz hemen her konuda yurttaşı elinden tutan hükümetlerin, halkı, yurdun dört bir yanında afişler, ya da radyolar vasıtasıyla «Aman dikkat edin hayatınıza bir şey olmasın» ikazıyla trafik kazalarına karşı uyarmalarını anlıyorum da, diğer bir kısım hükümetlerin aynı uyarıyı yapmalarına aklım ermiyor.

Öyle ya canım, sen, adamı, hayatının hiçbir devresinde elinden tutmamış, hayat yoluna devam edebilmesi için hiçbir gayret sarfetmemişsin, sonra da tutup «Aman dikkat et haa, trafik kazasında can verme» diye tavsiyede bulunuyorsun... Adımı bu öldürür işte!

AKBABA

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Fiatı: 100 kuruştur.

SAPIKSİN

Kepekleri yok eder Katran özülüyle hazırlanmış Şampundur

RAYLAN

İlaç fabrikasında imal edilmiştir

SES REKLAM

(Ak. : 187)

(Ankara Reklam : 814 — 189)

fan fin fon dilesi

23

ÇİZEN:
SEMİH BALCIOĞLU

it Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 44 —

— Başka bir şey için arıyorum.
— Avratdan başka bişi olmaz orda... Her neyse, bak, şu yolu dutacan, önüne bi cami çıkacak, o camiden sola givrılacan, sona gene sola, evelallah ayna gibi garşına çıkar. Önlüklü hacanaların (1) bakkaldan sigara aldıkları yer...

Cebimde beş kuruşum yoktu. Beligevşek Süleyman, parayı peşin alırlar, demişti. Tekrar bizim avlunun yolunu tuttum. Yüzümü kızartarak, koca şalvarlı kızdıan istedim.

— Beş lira verirsen yarın getiririm, dedim.

— Verlym, amma getir ha!... dedi. Bunlar galip parası. Hasan du-yarsa beni öldürür.

Koca şalvarlı kızdıan uzattığı beş lira benim için çok paraydı o anda.

Kapıda aksilik, yine Yılık'la karşı laştık:

— Ne lan bu? Bi boktan işin mi var yoksa? dedi.

— Hiçbir işim yok.

— Şu odalar boş. Kara gazma (2) zamanı gelirsene hava alırsın, ister-sene gene aynı odayı verlym sana...

Ne yapacaktı beni görünce Nec-miye? Nasıl davranacaktı? Boynuma sarılıp ağlayacaktı:

«— Kurtar beni Mehdi, al git beni Mehdi» mi diyecekti?

Elbiseleri, gazocağını çaldığını u-nutmuş muydu acaba? Çalmazdım, kendisini evde bulsaydım çalmaz-dım, para isterdim...

Beligevşek Süleyman:

— Oranın avratları bi hoş giyinir, bi hoş kokarlar, demişti. Dudakları-nı, gözlerini boyarlar...

Necmiye de bi hoş mu kokuyordu acaba şimdi, dudaklarını, gözlerini boyamış mıydı? Olmazdı öyle şey, tüm kadınlar geze Necmiye gez-mezdi bütün milletin içinde donla. Utanırdı. Uzun bir şalvar vardı şim-di yine ayağında... Ama?...

Kapıdan karşılayacaktı beni, boy-numa sarılacaktı, dönüp arkasına bi-le bakmayacaktı...

— Kuş ol, uçur beni Mehdi, kur-tar buradan beni Mehdi, itlerin, kö-peklerin, sarhoşların elinden kurtar Mehdi...

Kendimi polis kulübesinin önünde buldum.

— Kaldır kolunu, dedi polis. Kal-dırdım. Ceplerime, koynuma baktı. Alışık bir sesle:

— Gir, dedi.

Hangi evdi acaba? Hangi evdeydi Necmiye? Karşıdan tanırdım onu, boyuyla, posuyla, sarı saçlarıyla... Korka korka yanaştım ilk kapıya. Çe-nesinin yarısı, üst dudağının burnu-na kadar olan kısmı kıpkızıl boyan-mış yaşlı bir kadın:

— Gel kocacığım, memnun ede-r'im seni, dedi.

İğrendim bu kadından. Bir anda suratını, leşten başını kaldırmış it-lere benzettim. Arka tarafta bir ka-rın masaya iskambil kâğıtlarını di-ziyordu. Bir kadın da diz çökmüş, ıslaltı üzerindeki tencereyi karıştır-ı-yıyordu. Yaşlı kadın:

— Hadi kocacığım, üç lira bel...

Dışarda bir okka et üç lira, burda elli okka et üç lira...

Yürüdüm. İkinci evin kapısından baktım. Bir tek kadın vardı bu ev-de. İki büküm olmuş yerleri siliyor-du.

Üçüncü, dördüncü, beşinci ev... Ve karşı sıra... Yok!... Yoktu Nec-miye...

Hafiften bir yağmur başlamıştı. Damlalar, boynumdan aşağı dökül-dükçe, ilkbaharın serin rüzgârı ilik-lerime dek titretiyordu beni. Yoktu Necmiye. Beligevşek Süleyman da, koca şalvarlı kızdıan da, Yılık da yalan söylüyorlardı... Necmiye buraya ka-dar düşmezdi.

Tekrar evleri sırasıyla dolaşmağa başladım. Evin birinde, gözleri bir dana gözü kadar iri olan kadın:

— Beğenemedin mi daha goçum? dedi. Getir parayı, topunu satın al!...

İçimden bir cesaret geldi:

— Ben birini arıyorum, dedim.

— Kimi? diye sordu.

— Necmiye'yi!...

— Hangi Necmiye? Burda iki ta-ne Necmiye var. Biri Bursalının e-vindeki Çilli Necmiye, öteki Cey-hanlının evindeki Sarı Necmiye...

— Sarı Necmiye, diyebildim güç-lükle.

— Ceyhanlının evinde.

— Neresi orası?

— Ara sor... Babayın uşağı yok senin burda!

Demek Necmiye buradaydı ha!... Ceyhan'ının evinde. Karşıdaki şal-gamcıya (3) sordum:

— Ceyhanlının evi hangisi?

— Şeker Hayriye'nin evini mi so-ruyon?

— Ceyhan'ının...

— O işte lan Ceyhanlı, nah şu mavi gapı.

— Önünde demir olanı mı?

— Başga mavi var mı lan orda?

— Sağol, dedim.

Oysaki iki kere geçmiştim bu ka-pıdan önünden. Yanaştım mavi kapı-ya. Kapıda çok şişman bir kadın o-turmaktaydı. Ondak başka kimse yoktu içerde. Kapıyı vurdum, beş li-rayı uzattım.

— Kime girecen? dedi.

— Sarı Necmiye'ye.

— Uyuyor o şimdi.

Param almak için elimi uzattı-ğında:

— Dur bakiym, bi seslenelim, bel-ki uyanmıştır, dedi. Necmiyeee, kıız Necmiyeeee!... Uyanmadın mı daha sarı gahbeee?

Necmiye'nin sesini duyacaktım.

Titrediğimi farkedenden kadın:

— Uşüyon mu? diye sordu.

— Hayır, dedim.

— Geç sobanın yanına... Necmi-yeee kıız!...

Yukardan boğuk bir ses geldi. O-nun sesi... Ama biraz kalınlaşmış, ama biraz karıncalanmış...

— Ne var?

— Anayin dini. Müşterli var.

— Kim?

— Babayın oğlu.

— Uykum vardı yaa...

— Hadi hadi, beş dakika sona gene uyursun. Gelsin mi kıız?

— Gelsin!...

Şişman kadın bana döndü:

— Çık yukarı, soldan birinci ka-pı...

O bir kaç ayak merdiveni tırman-mak, dağları tırmanmaktan zor gel-di bana... Merdivenin başına vardı-ğım zaman nerdeyse kalbim dura-caktı. Kapıyı çaldım.

— Gel, dedi.

Bir ölü sessizliğiyle açtım kapıyı Oydu, Necmiye'ydi... Yorganı boğa-zına dek çekmişti.

— Ellerin soğuk mu? diye sordu. Cevap vermedim, veremedim.

— Hadi soyun, elini de çabuk tut!... Uff uff...

Soyunamadım. Bir taştan farksız-dım o anda. Gözlerimi sarı saçları-na dikmiş, öylece bakakalmıştım. Dudaklarımın ucundan belli belirsiz döküldü:

— Benim... Ben geldim!...

— Sen kimsin?

— Mehdi!...

Birden başını çevirdi. Sonra ya-vaş yavaş yumdu kafasını yumuşak yastığa:

— Beş lirayı vedlin mi aşşa? dedi Cevap vermedim.

— Beş lirayı verdin mi?

— Verdim.

— Soyun da gel!...

— Necmiye!... Ben... Tanımadın mı beni?

— Tanımadım. Buraya her gün bi-ni gelir, bini gider, hangi birini ta-nıyım?

— Ben... buraya... İlk... defa... geliyorum.

— Öyleyse heç tanımam.

— Nasıl?... Ben... Mehdi... hani...

— Hadi çabuk, uykum var.

— Ben... Ben diyecektim ki...

— Ben bilirim sizin ne diyeceği-nizi. Yok saçın güzel, yok kalçan güzel, yok bacakların güzel... Hadi hadi, yatacaksan yat, yatmayacak-san çek git!...

Ardıma bakmadan çıktım kapıdan Bir ölü sessizliğiyle indim merdiven-leri. Şişman kadın:

— Memnun oldun mu? diye sor-du.

Başımı salladım.

— Gene gel e mi? Bu Necmiye'-den memnun olmayanını görmedim. Taplı (4) avrat vesselâm...

(1) Hacana = Çapa.

(2) Çapa.

(3) Şalgamdan yapılan bir nevi turşu.

(4) İyi vücutlu.

iyi plânlanan ve yürütülen bir reklâm ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar; karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 24956 — 186)

Dışardaki yağmur değildi, ateşti artık... Demin boynumdan aşağı buz gibi dökülen damlalar şimdi birer kıvılcımdı. Her damla, düştüğü yerde derin bir oyuk açıyor, buradan çıkan ucu sivri oklar kalbimin orasına burasına saplanıyordu...

Kapıdan çıktım. Önümde uzanan ıslak yolu, damlaların ardından değil, kalın bir bulutun ardından görüyordum... Köyüm, anam, babam çok uzaklardaydılar... Erişilemeyecek kadar uzakta...

— Mehdi, Mehdi!...

Arkama döndüm. Bulutların arasından bir kadın koşuyordu bana doğru. Tanıdım bu kadını. Şişman kadın. Yanyanaydık ama, dağlar vardı sanki aramızda...

— Al bunu, dedi. Necmiye gönderdi. Köyüne gitsin diyor, buralar da durmasın diyor...

Avcuma baktım. Bir yığın kâğıt para... Şişman kadın gözümün içine bakıyordu. O mu ağlıyordu, yoksa benim gözlerim mi sulanmıştı? İçinden beş lirayı aldım, Koca Şalvarlı Kız'ın parasını... Paraları attım yere. Şişman kadın'ın:

— Hödük, dediğini duydum.

Şimdi, gökyüzünden düşen kor parçaları bu paraları yakıyordu... Tutuşuyordu paralar... Sarı, sapsarı bir alev göğe doğru yükseliyordu... Ve bu alevlerin arasında, sapsarı saçlarıyla Necmiye'yi görüyordum... Kahkahalarla gülüyordu...

SON

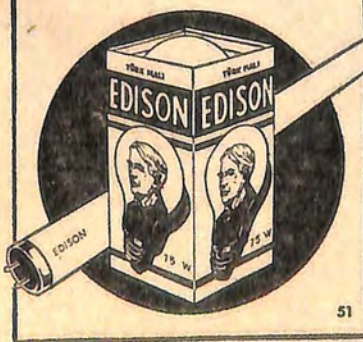
AZ SARFIYAT

EDISON

BOL IŞIK

EDISON

AMPULLERİ

(İlançılık : 2716 — 188)

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Bulabilirmiş ama...

Üstü başı temiz pâk, sıhhatli bir adamın, sadaka istemek için kapısını çaldığını gören madam:

— Sapasağlam insansınız, diye söylendi. Dilenmeye utanmıyor musunuz?

Adam cevap verdi:

— Utanıyorum madam!

— Arasanız, kendinize uygun bir iş bulamaz mısınız sanki?

— Bulabilirim madam.

— Eee, kapı kapı dolaşıp, ona buna avuç açmanızın sebebi ne öyleyse?

— Şanssızlık madam, şanssızlık... İş bulmasını bilirim de, dünyanın en kolay işini verseler, yapmasını bilmem!

Gecikme

Karı koca tiyatroya gitmişlerdi. Biletlerini uzattılar, kontroller:

— Affedersiniz, dedi. Bunlar dün geceki seansın biletleri.

Adam, karısına dönerek:

— Görüyorsun ya karıcığım, dedi. Çok geç hazırlanıyorsun. Seansı kaçıracağımızı, dün gece giyinmeye başlarken söylemiştim sana.

— Aaa, elbiselerimi bir ağaç dalına astım sanmıştım!

Aşk ve kumar

Bekâr uşağını çağıran yaşlı lord:

— Sana çok özel bir şey soracağım James, dedi.

— Buyurun lord cenapları.

— Karımın bir başka erkekle ilişki var mı?

— Zannetmem efendim. Neden sordunuz?

— Bir süredir yarışlarda görülmemiş bir şekilde kazanıyorum da... Malûm, kumarda kazanan...

— Gerçekten çok garip, dedi uşak. Ben de bugünlerde yarışlarda oldukça yüklü paralar kazanıyorum.

Para

Adam, kızını isteyen delikanlıya sordu:

— Ayda elinize geçen para ne kadar dır?

— Şimdi elime pek para geçiyor sayılmaz efendim, dedi delikanlı. Ama evlendikten sonra, ayda iki bin frank geçecek.

— Eh, kızuma ayda ikibin frank da ben veririm, ne eder?

Delikanlı düşünmeden cevap verdi:

— Eder ikibin frank!

— Sizin elinize geçecek olanı da katın... Hani şu evlendikten sonra elinize geçecek olan ikibin frankı...

— Onu da kattım, gene ikibin frank ediyor efendim. Malûm, hayat müşterektir. Bugün kızınızın eline geçen ayda ikibin frank, evlendikten sonra şıp diye benim elime geçecek!

Yazısız

Fren yap

Çok hızlı giden arabayı uzun bir taktipten sonra durduran trafik polisi:

— Deli misiniz kuzum? dedi. Arabanızı şehir içinde 140'la nasıl sürebiliyorsunuz?

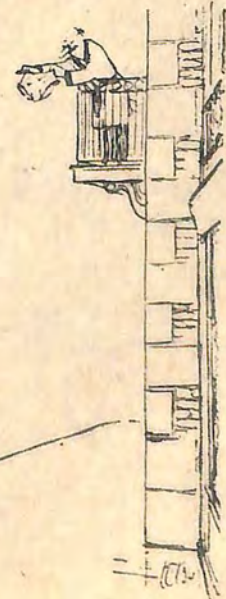
Şoför kekeleydi:

— Kim? Ben mi 140'la sürüyorum arabayı?

— Elbette siz!

— Yanlışınız var memur bey... Taş çatlasa 120'nin üstüne çıkamaz bizim araba. Öyle olduğu halde 100'le, hattâ 90'la, hayır hayır 80'le sürüyordum arabayı.

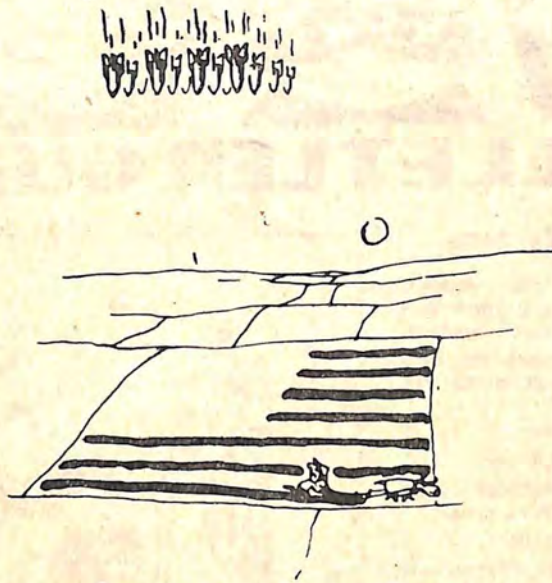
— Yeter yeter, dedi polis. Verin ehliyetinizi... Biraz daha devam ederseniz arabanın sizin arkanızdan geldiğini söyleyeceksiniz!

— Önemi yok, sende kalsın.. Bir dahaki gelişimde alırım!...

DÜNYA KARİKATÜR LERİ

MONTREAL 'de
düzenlenen 4.
Uluslararası
Karikatür
Yarışmasında
derece alan
eserler .

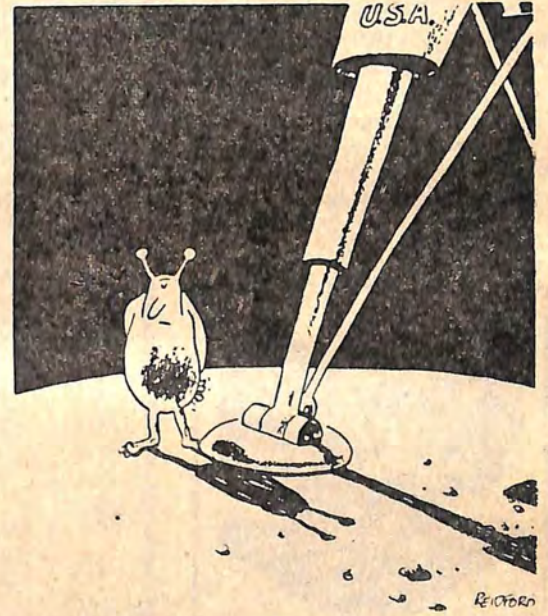
BİRİNCİ ÖDÜL : J P WALRAVENS

- Belçika -

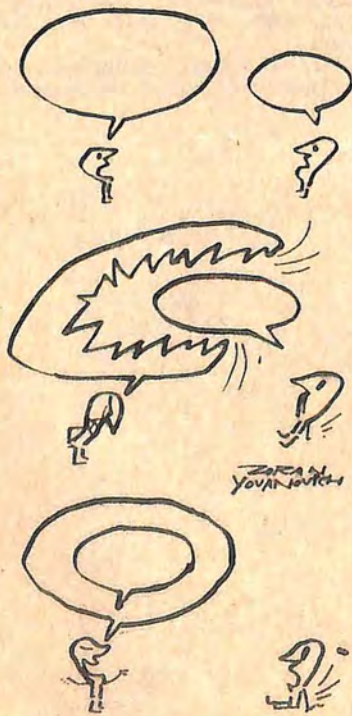
BİRİNCİ ÖDÜL :
EWERT KARLSSON

- İsveç -

BİRİNCİ ÖDÜL :
JAMES G REIDFORD

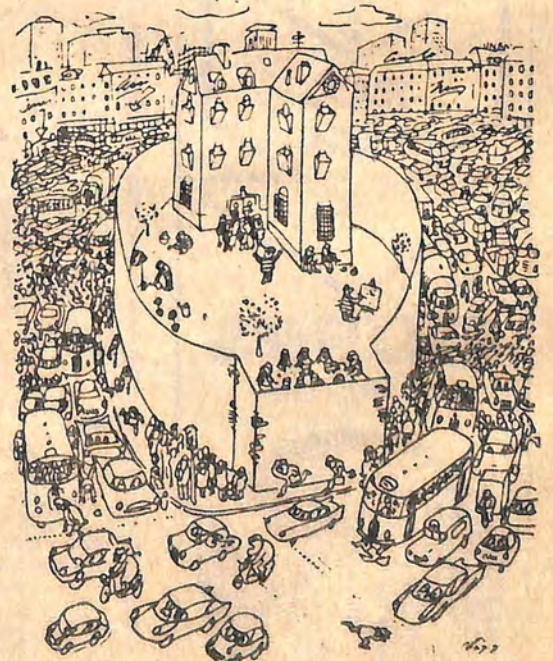
- Kanada -

İKİNCİ ÖDÜL :
ZORAN JOVANOVIĆ
- Yugoslavija -

İKİNCİ ÖDÜL :
FRANCISCO BLANCO AVILA
- Küba -

MANSİYON :
HANS SİGG
- İsviçre -

PIYASADA SERJ ÇOKTUR... FAKAT

Altinyıldız serjinin eşi yoktur

*Altinyıldız Vigoureux Serj günlük rahat elbiseler ve bil-
hassa pantolonlar için en çok tercih edilen kumaştır!*

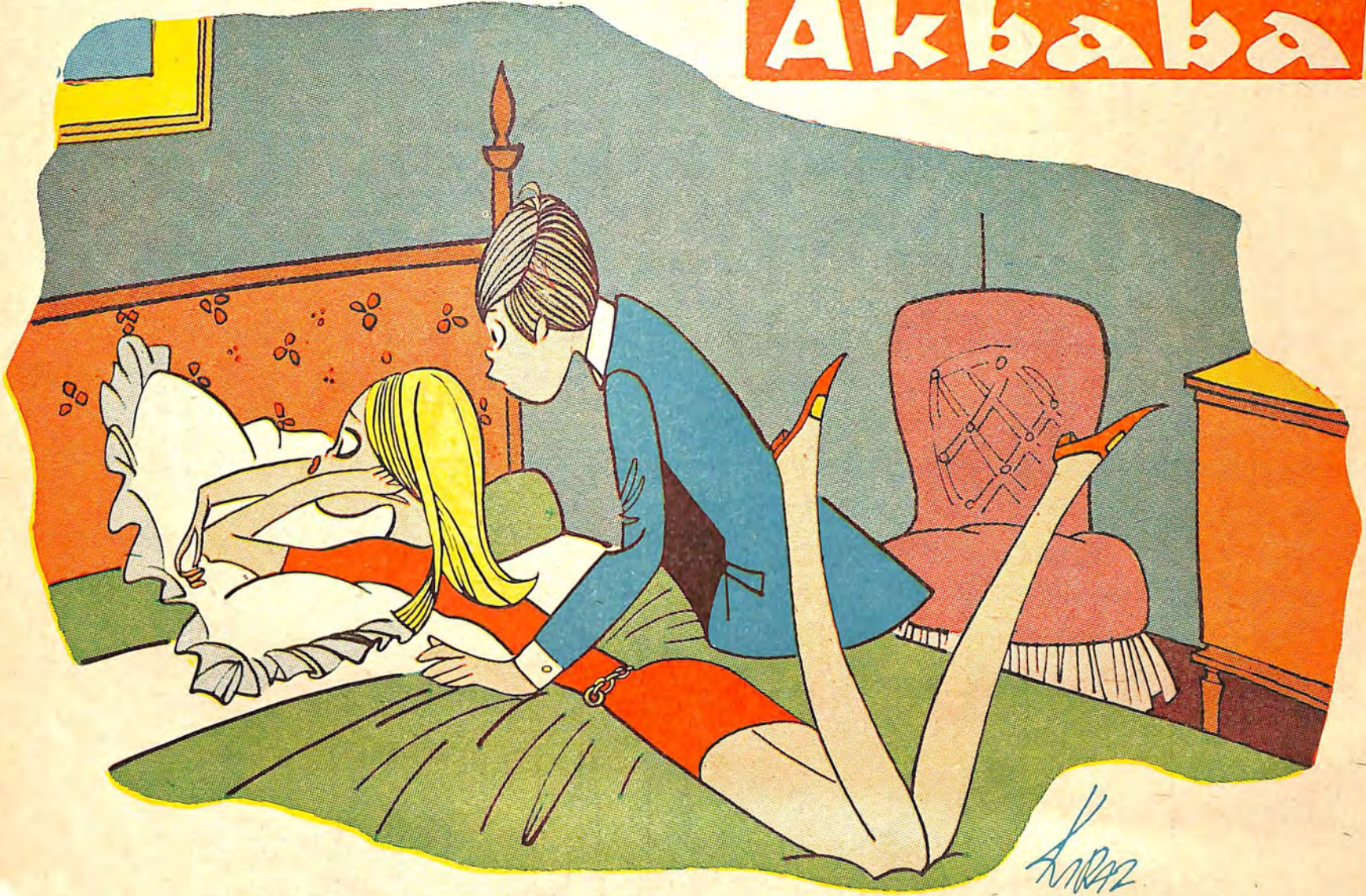
*Gardrobunuzda muhakkak Altinyıldız serjinden bir
elbiseniz olmalıdır. Her yere giyilebilir. Yıllarca dayanır*

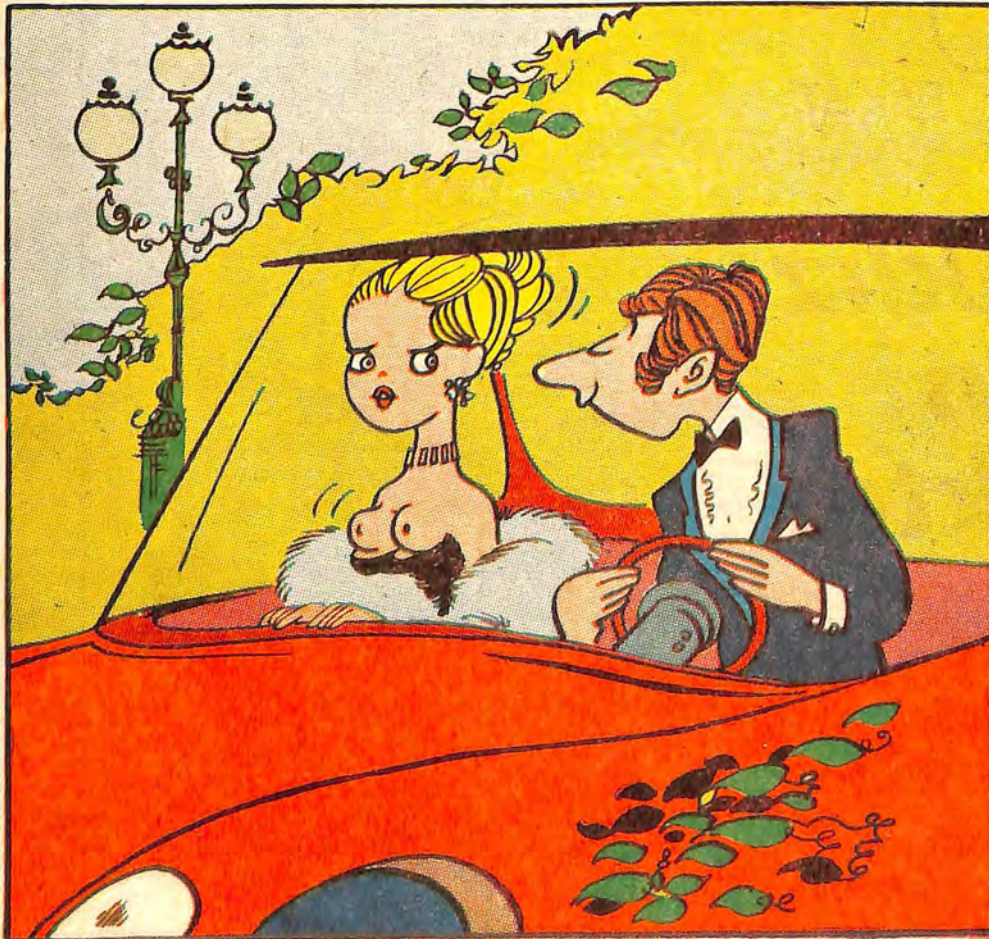
Altinyıldız

Avrupa'da aranan yerli kumaşlar

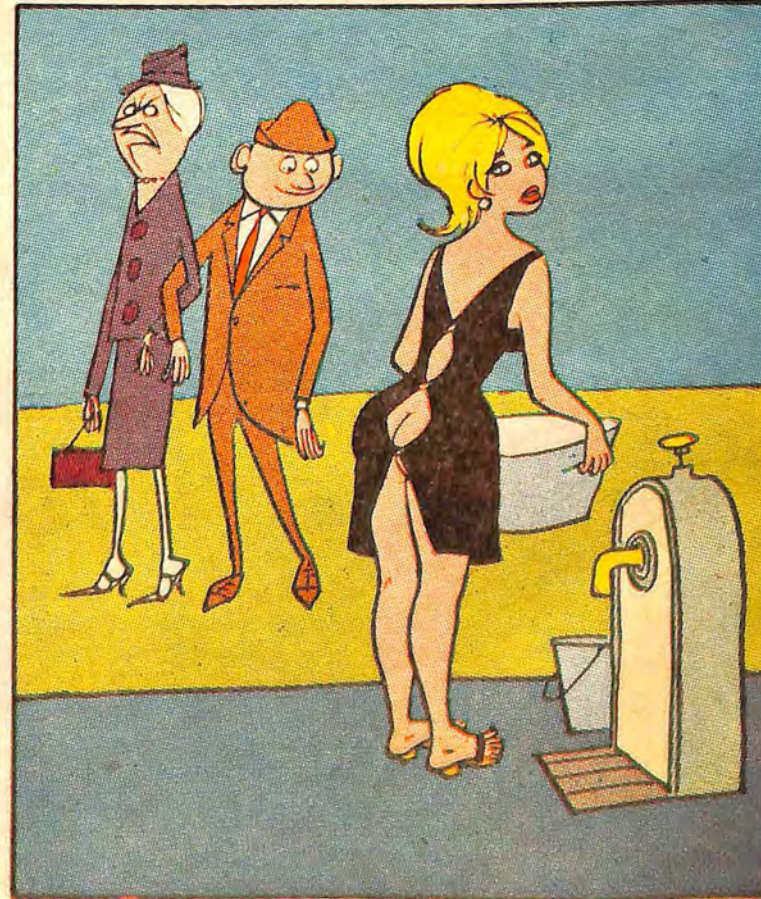
Akbaba

- SABAHTAN AKŞAMA KADAR BERABERİZ
- AH BİR DE AKŞAMDAN SABAH KADAR BERABER OLSAK !

- BİRAZ DAHA YAVAŞ FREN YAPAMAZ MISINIZ ?.

- NE O , ÇAMAŞIR YIKAYAN KIZ GÖRME-
DİN Mİ ÖMRÜNDE ?.